

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN
GYMNASIEAVDELNINGEN

SID 1 (47)
2011-01-04

Kvalitetsredovisning för Stockholms stads gymnasieskola och gymnasiesärskola läsåret 2009/10

Innehållsförteckning

Gymnasieskolan

Förutsättningar	3	
Kvalitetsarbetet	3	
<i>Gymnasieinspektörernas årsrapport</i>	3	
<i>Elevhälsorapporten 09/10</i>	4	
<i>Sambandet gymnasiebetyg/slutbetyg åk 9 lå 2008/2009</i>	5	
<i>Gymnasieskolornas kvalitetsredovisningar</i>	5	
<i>Gymnasieavdelningens utvecklingsdialoger</i>	6	
<i>Föreliggande kvalitetsredovisning</i>	6	
<i>Underlag för kvalitetsredovisning</i>	6	
Uppföljning av läroplanens övergripande mål	6	6
<i>Kunskap och lärande/Bedömning och betyg</i>	6	
<i>Normer och värden</i>	24	
<i>Ansvar och inflytande</i>	28	
<i>Samverkan</i>	34	
Sambandet mellan vissa bakgrundsfaktorer och indikatorutfall		35
Skolornas prioriterade åtgärder för utveckling	39	
Sammanfattande bedömning	39	
Åtgärder för utveckling	42	

Gymnasiesärskolan

Förutsättningar	44	
Gymnasieinspektörernas granskning av gymnasiesärskolan		44
Gymnasiesärskolornas kvalitetsredovisningar	46	
Lindeparken	47	
S:t Eriks gymnasiesärskola	49	
Kista gymnasiesärskola	51	
Stockholms RH-gymnasium, gymnasiesärskolan		52
Indikatorer för gymnasiesärskolan	53	
Sammanfattande bedömning		54
Åtgärder för utveckling	54	

Bilaga

Skolförkortningar

56

Kvalitetsredovisning för Stockholms stads gymnasieskola och gymnasiesärskola läsåret 2009/10

Gymnasieskolan

Förutsättningar

Sammanlagt 17 796 ungdomar gick i stadens gymnasieskolor läsåret 2009/10. Inom stadens gymnasiesärskola gick dessutom 350 elever.

Stadens gymnasieutbildning var organiserad i 28 skolenheter med en storlek varierande på mellan ca 100 och 1 400 elever. 11 skolor erbjöd endast studieförberedande program, 4 skolor erbjöd endast yrkesförberedande program och 13 skolor erbjöd ett blandat utbud. Alla skolor erbjöd i olika utsträckning individuellt program

Studieförberedande program omfattade ca 9 700 elever (55 %) där samhällsvetenskapsprogrammet var störst med drygt 5 000 elever. Ca 2 200 elever (12 %) gick på specialutformade program, oftast näraliggande de högskoleförberedande programmen. Yrkesförberedande program omfattade drygt ca 3 100 elever (18 %) Ca 2 800 elever (15 %) gick inom olika individuella program.

Under året genomfördes ett pilotprojekt för att pröva en förändrad ledningsorganisation bestående av samordningsrektor, rektorer, och administrativ chef vid ett antal gymnasieskolor. Syftet med projektet var att pröva en organisation med rektorer med fullt mandat enligt lag och förordning nära lärare och elever, synliga och delaktiga i den dagliga pedagogiska verksamheten. På varje skola skulle det finnas flera rektorer för att ansvarsområdet/antal personal inte skulle bli för stort.

Rektor är en nyckelbefattning i skolenhetens utvecklings- och förbättringsarbete. Genom att dela in skolorna i ett antal mindre skolenheter under egna rektorer som avlastas administrativa uppgifter, möjliggörs en nära ledning och utveckling av

den pedagogiska verksamheten för bättre läroprocesser, ökad kvalitet för eleverna och högre måluppfyllelse.

Kvalitetsarbetet

Gymnasieinspektörernas årsrapport

Under läsåret 2009/10 inspekterades endast två av de kommunala gymnasieskolorna (IVIK-gymnasiet och Stockholms RH-gymnasium). Dessutom alla gymnasiesärskolor vid Enskede Gårds gymnasium, S:t Eriks gymnasium, Kista gymnasium och Stockholms RH-gymnasium. Gymnasiesärskolan redovisas i en särskild del i denna kvalitetsredovisning.

IVIK-gymnasiets styrkor beskrivs i inspektörsrapporten som att eleverna möts av en tydlig struktur under sin första kontakt med utbildningssystemet i Sverige, vilket uppskattas av eleverna. Eleverna lär sig mycket med den utbildningsmodell skolan tillämpar. Eleverna är trygga och trivs på skolan. Skolan fyller i stort målsättningen att fungera som slussverksamhet för nyanlända och de lotsar i huvudsak eleverna vidare till nästa utbildningsetapp på andra skolor. Skolans svagheter beskrivs som att man ännu inte funnit formerna för att lösa de problem som uppstår vid en kontinuerlig intagning. Informationen om olika utbildningsalternativ efter IVIK-gymnasiet är allt för begränsad. Delkurssystemet för analfabeter är inte lika välutvecklat som för övriga delkurser.

Stockholms RH-gymnasiums styrkor beskrivs som att rektor påbörjat ett omfattande arbete med att skapa struktur på skolan bl.a. genom att utforma individuella studieplaner, åtgärdsprogram etc. Alla lever har tillgång till utbildning på flera nivåer, grund- och gymnasienivå, vilka är individuellt utformade med individuella scheman. Eleverna trivs och känner sig trygga. Skolans svagheter beskrivs som att inte alla elever har en individuell studieplan. Ett fåtal slutbetyg utfärdas. Kartläggningen av elevernas kunskapsnivå sker inte på ett organiserat sätt vid skolstart. Tydliga kursplaner saknas för många elever på det individuella programmet.

Elevhälsorapporten 09/10

Enligt elevhälsorapporten 09/10 ökar elevernas trivsel (80 % positiva) och det finns ett positivt samband med att eleverna är nöjda med sitt studieval, eleverna på byggprogrammet utgör dock ett undantag. 88 procent av eleverna anser sig vara trygga i skolan och 74 procent avser att stämningen i klassen är helt eller huvudsakligen bra. Bara 56 procent anser att det är arbetsro på lektionerna, bara 20 procent anser dock att den är helt bra.

Majoriteten anser att de får den hjälp de behöver, 85 procent av pojkarna och men bara 70 procent av flickorna. Ca 68 procent av eleverna anser att de får vara med och bestämma över saker som är viktiga för dem i skolan.

90 procent av pojkarna och men knappt 80 procent av flickorna ”trivs med livet”.

Flickorna mår generellt sämre än pojkarna. De äter och sover sämre, uttrycker missnöje med sin kropp, motionerar mindre och känner sig oftare trötta. En grupp om ca 15 procent tenderar att hamna i en riskgrupp för fysisk och psykisk ohälsa. Över hälften av eleverna som har kontakt med psykolog eller kurator uppger att de stannar hemma från skolan fast de inte är sjuka. 30 procent av eleverna på gymnasiet i elevhälsoenkäten som träffar psykolog och kurator ser inte positivt på sin framtid och instämmer inte i påståendet att de trivs med livet.

I en andra del av elevhälsoundersökningen har en kartläggning av åtgärdsprogram genomförts. Av denna framgår att det inte för något de granskade åtgärdsprogrammen finns det någon pedagogisk utredning bilagd. Insatserna som beskrivs är riktade mot kortsiktiga, kunskapsbaserade mål och åtgärderna handlar om att eleven genom färdighetsträning ska komma ikapp övriga elever. Skolan lägger ett stort ansvar för stödåtgärderna på eleven och/eller vårdnadshavarna. Programmen är nästan helt individrelaterade och handlar om individens tillkortakommanden och mycket lite om kopplingen mellan elevens svårigheter och skolans arbetsformer/skolans miljö. Den mall för åtgärdsprogram som tagits fram av förvaltningen används i liten utsträckning och rektor har i mycket liten utsträckning skrivit under åtgärdsprogrammen.

Sambandet mellan gymnasiebetyg och slutbetyg åk 9 läsåret 2008/2009

För läsåret 2009/2010 finns ännu ingen rapport om sambandet mellan grundskole- och gymnasiebetyg. Under en följd av år har samma gymnasieskolor, enligt rapporterna, satt för låga eller för höga betyg i relation till ett förväntat värde grundat utifrån elevernas grundskolebetyg. Skolor som sätter för höga betyg är enligt rapporten Enskede Gård, Kista och Hotell och Restaurangskolan. Skolor som sätter för låga betyg enligt rapporten är Ross Tensta och Thorildsplans gymnasium. Även om den senaste rapporten är från lå 2008/2010 kan man utifrån det faktum att förhållandet varat under en följd av år anta att motsvarande förhållande gäller även läsåret 2009/2010.

Gymnasieskolornas kvalitetsredovisningar

Skolornas kvalitetsredovisningar för läsåret 2009/10 upprättas för andra gången i den mall för kvalitetsredovisning som ligger i ILS-webb. Detta medför att skolornas redovisningar har en enhetlig struktur. I mallen ligger även de

gemensamma indikatorerna vars utfall skolorna ska redovisa och analysera. I ett särskilt resultatark redovisas frånvaron, utfall nationella prov, avbrott och vissa resultat avseende individuellt program.

Samtliga skolenheter har lämnat in kvalitetsredovisningar. Kvaliteten på de inlämnade kvalitetsredovisningarna visar en förbättring jämfört med kvalitetsredovisningarna 2008/09. Det gäller främst en tydligare redovisning av skolans resultat (indikatorerna), en analys av detta och utifrån analysen en beskrivning av prioriterade åtgärder vilka förs in i skolans arbetsplan för läsåret 2010/11. Skolorna redovisar även numera i stor utsträckning hur processerna för kvalitetsarbetet sker. Fler skolor än i förra kvalitetsredovisningen redovisar även analyser och prioriterade åtgärder på arbetslagsnivå inom skolan. Förutsättningarna och utfallen för de olika arbetslagen inom en skola skiljer sig åt. Fortfarande brister en del skolor när det gäller analysen av de olika indikatorutfallen och därmed blir grunden till och motivet för skolans prioriterade åtgärder otydlig.

Gymnasieavdelningens utvecklingsdialoger

Under hösten genomför ledningen för gymnasieavdelningen utvecklingsdialoger med ledningen för varje gymnasieenhet. Underlaget för dessa dialoger utgörs av respektive skolas kvalitetsredovisning med indikatorutfallen, skolans arbetsplan, annat relevant material samt en analys gjord inom gymnasieavdelningen av det underlag skolan skickat in. Under våren genomfördes en ny omgång utvecklingsdialoger denna gång förlagd till respektive skola. Syftet var att följa upp höstens dialoger. Kvaliteten på respektive skolas kvalitetsredovisning togs då också upp.

Föreliggande kvalitetsredovisning

Denna kvalitetsredovisning beskriver och analyserar huvudsakligen utfallen på stads- och framför allt skolnivå av de indikatorer som ligger i ILS-mallen för skolornas kvalitetsredovisning. Skolornas olika processer i samband med deras kvalitetsarbete är en del av utvecklingsdialogen med respektive skola.

Underlag för kvalitetsredovisning

Underlaget för denna kvalitetsredovisning har utgjorts av utbildningsförvaltningens verksamhetsplan för 2009 och 2010, skolornas egna kvalitetsredovisningar, Stockholms stads utbildningsinspektörers årsrapport 2009/10 avseende gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, KSL-enkäten till eleverna i årskurs 2 i gymnasieskolan, Elevhälsorapporten läsåret 2009/10 och Sambandet mellan grundskolebetyg och gymnasiebetyg läsåret 2008/09. Även annan statistik

framtagen av utbildningsförvaltningen och tidigare kvalitetsredovisningar/arbetsplaner har utgjort underlag för denna kvalitetsredovisning.

Uppföljning av läroplanens övergripande mål

Kunskap och lärande/Bedömning och betyg

Utbildningsnämndens mål

- Fler studerande når målen för utbildningen

Kommunalfullmäktiges indikatorer – årsmål och resultat

Resultat stadsnivå

Indikator	Årsmål 2010	Resultat 2010	Resultat 2009
Andel med minst G i engelska A i slutbetyget	99	98	99
Andel med minst G i matematik A i slutbetyget	99	98	98
Andel med minst G i svenska B i slutbetyget	98	97	97
Andel med minst G i nationellt prov i engelska A	98	96	96
Andel med minst G i nationellt prov i matematik A	93	84	89
Andel med minst G i nationellt prov i svenska B	96	94	94
Andel med grundläggande behörighet till högskola/univ.	94	93	92
Andel gymnasieelever med G i alla kurser i slutbetyget	70	67	67
Genomsnittlig poäng i slutbetyget	15,5	15,3	15,1

När det gäller resultatens utfall 2010 jämfört med årsmålen 2010 ligger resultaten någon eller några procent under årsmålen med undantag av matematik A där utfallet är 9 procentenheter lägre än det satta målet.

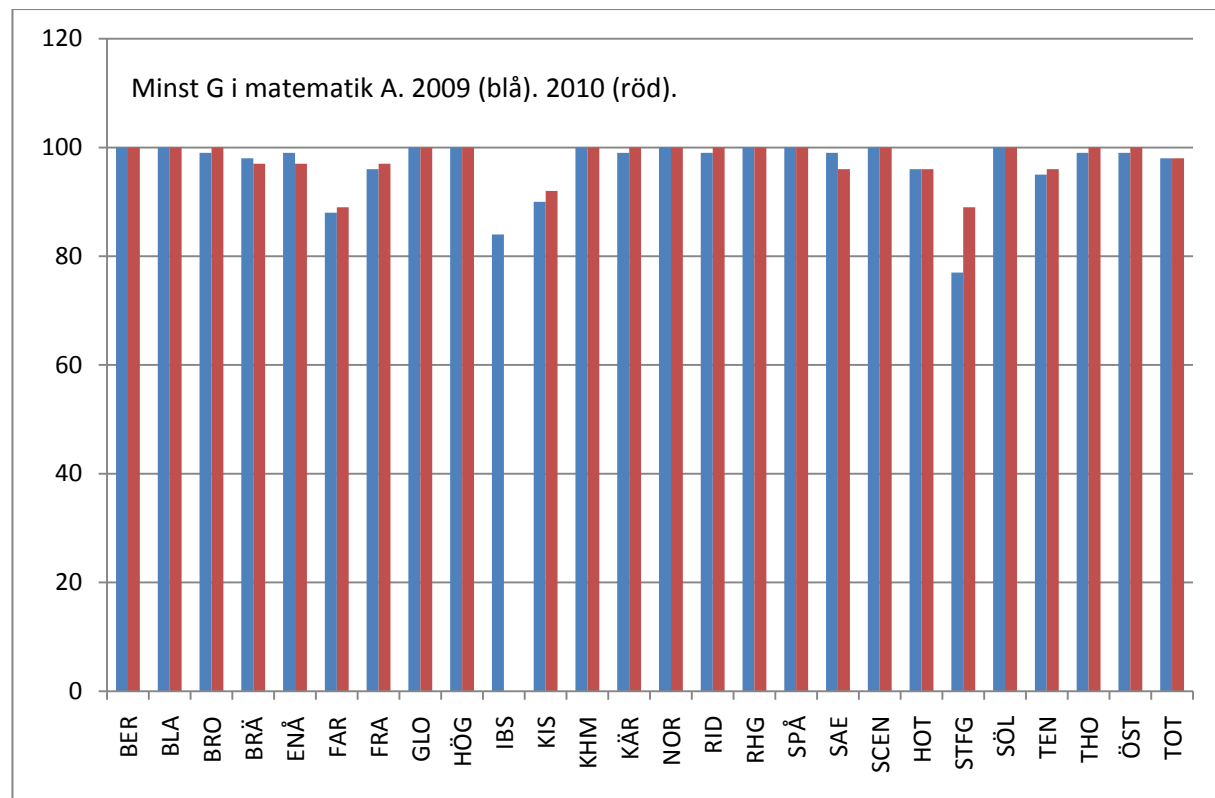
Jämför man utfallen mellan 2009 och 2010 är de i huvudsak desamma eller något högre med undantag av nationella provet i matematik A 2010 som ligger 5 procentenheter under resultatet 2009.

Respektive skolas resultat ligger till grund för dessa genomsnittresultat på stadsnivå. Resultaten på skolnivå uppvisar stora skillnader i måluppfyllelse mellan stadens olika skolor.

Resultat skolnivå - Engelska A, Matematik A och Svenska B

Matematik A

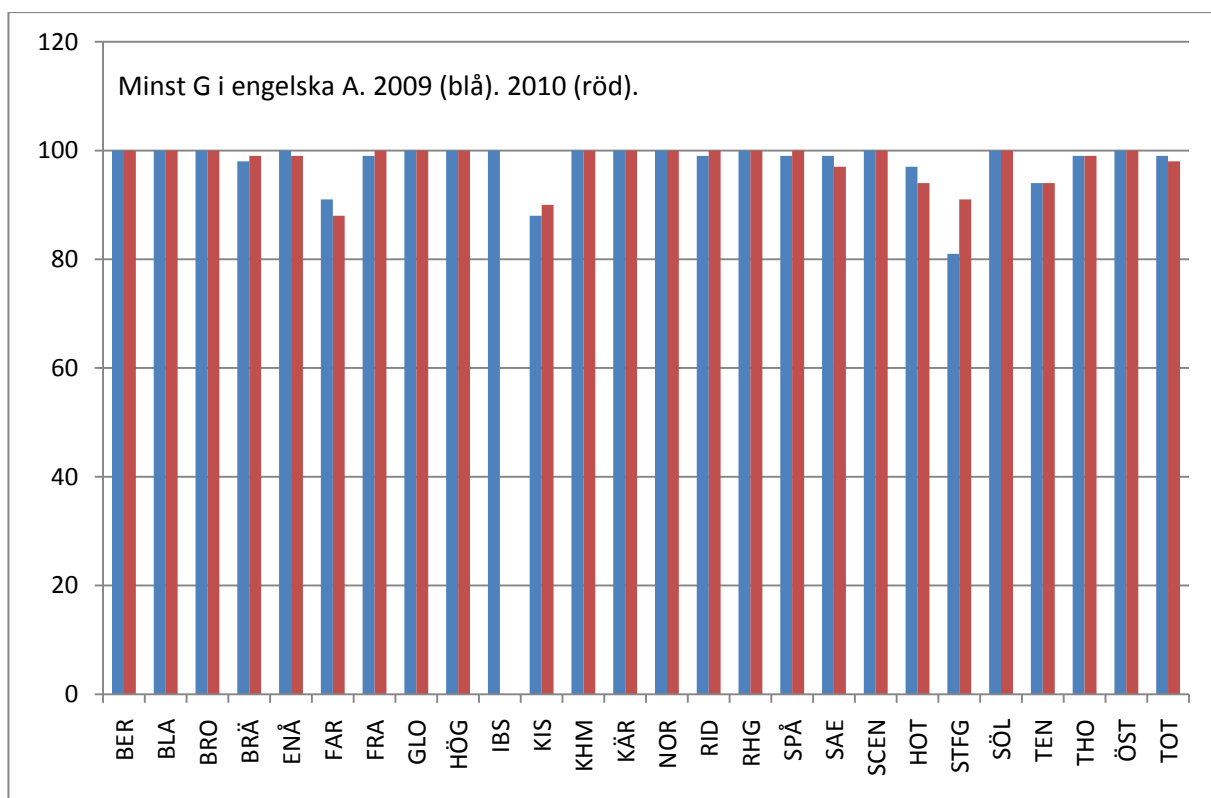
2010

I 16 skolor har i princip ingen elev IG i matematik A. I 7 skolor har mellan 2 och 4 procent av eleverna IG i matematik A. Tre skolor ligger straxt under eller över 10 procent IG i denna kurs. Det är Stockholms Fordons- och Transportgymnasium, Farsta gymnasium och Kista gymnasium. Farsta och Kista har en något lägre andel IG i matematik A 2010 än 2009, Fordons- och transportgymnasiet har sänkt andelen IG från 23 procent 2009 till 11 procent 2010.

2009 - 2010

Jämfört med 2009 har 2010 10 skolor sänkt andelen IG i matematik A, 11 skolor har samma andel och 3 skolor har ökat sin andel IG i matematik A med mellan 1-3 procentenheter. Det är Brännkyrka, Enskede Gård och S:t Erik.

Engelska A

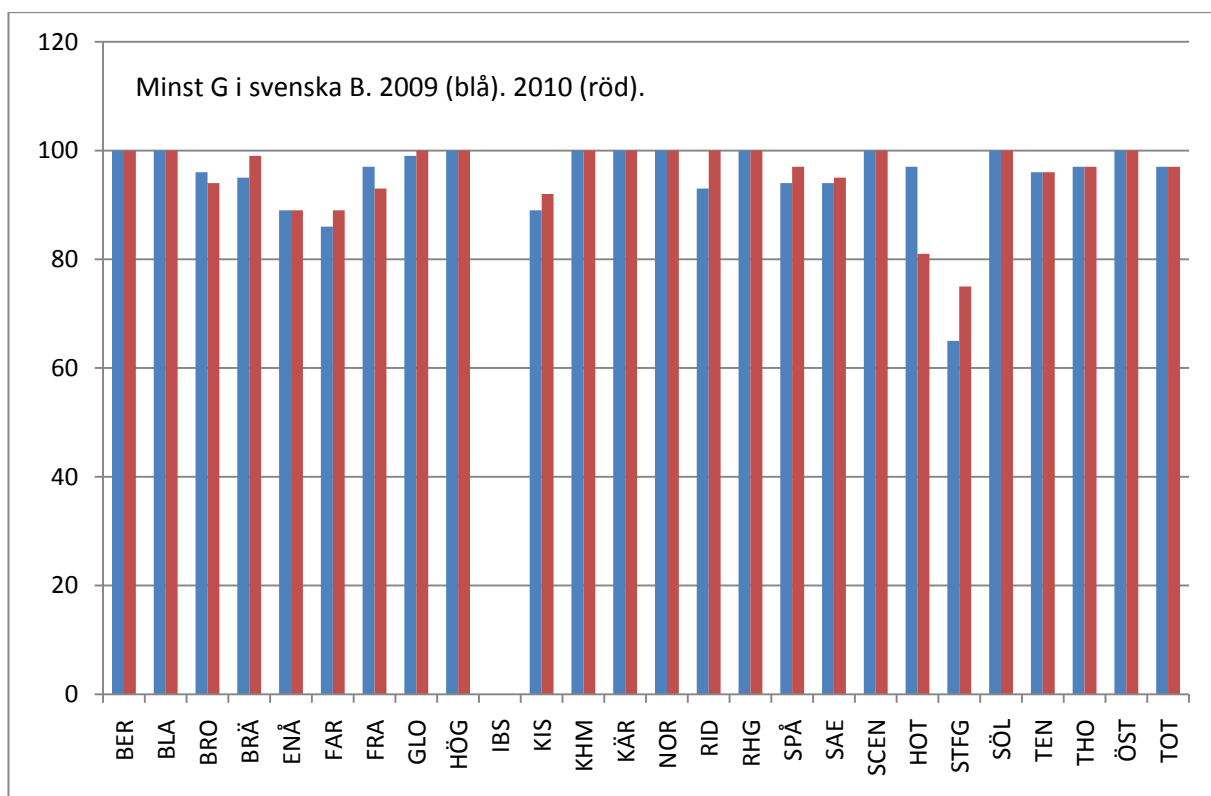
2010

Även för engelska A har 16 skolor i princip ingen elev IG i sitt slutbetyg i denna kurs. Det är en stor överensstämmelse mellan vilka 16 skolor som når detta resultat i de bägge kurserna. 4 skolor ligger mycket nära 0 procent IG i engelska A och 5 skolor har mellan 6 och 12 procent elever med IG i denna kurs. Bland dessa skolor återfinns Fordon och Transport, Farsta och Kista som även hade högst andel elever med IG i matematik A. Dessutom finns i denna grupp när det gäller engelska A även Hotell- och Restaurangskola samt Ross Tensta.

2009 - 2010

Jämfört med 2009 har 6 skolor sänkt andelen elever med IG något i engelska A. Fordon och Transport har sänkt andelen mest, med 10 procentenheter. 14 skolor ligger på oförändrad andel och 4 skolor har ökat andelen elever med IG i engelska A med mellan 1 och 5 procentenheter.

Svenska B

2010

14 skolor har i princip inga elever med IG i kursen svenska B. Även här finns det en stor överensstämmelse mellan vilka skolor som når detta resultat även i matematik A och engelska A. Undantaget är främst Bromma gymnasium som i svenska B har 6 procent elever med IG men som för matematik A och engelska A ligger på 0 procent IG. 4 skolor har upp till 5 procent elever med IG i svenska B. 4 skolor ligger mellan 6 - 11 procent IG. 2 skolor har en markant större andel IG än de övriga, det är Hotell- och Restaurangskolan med 19 procent och Fordon och Transport med 25 procent elever med IG i svenska B. För dess två skolor är andelen IG i svenska B väsentligt högre än andelen IG i matematik A och engelska

A. Andelen IG i svenska B för dessa skolor är ca 10 procentenheter högre än andelen IG i matematik A och engelska A. Dessa skolor måste analysera orsakerna till detta och sätta in de åtgärder som behövs för en högre måluppfyllelse. För Hotell- och Restaurangskolan är resultatet dessutom 16 procentenheter sämre 2010 än 2009. För Fordon och transport däremot är resultatet 10 procentenheter bättre 2010 än 2009.

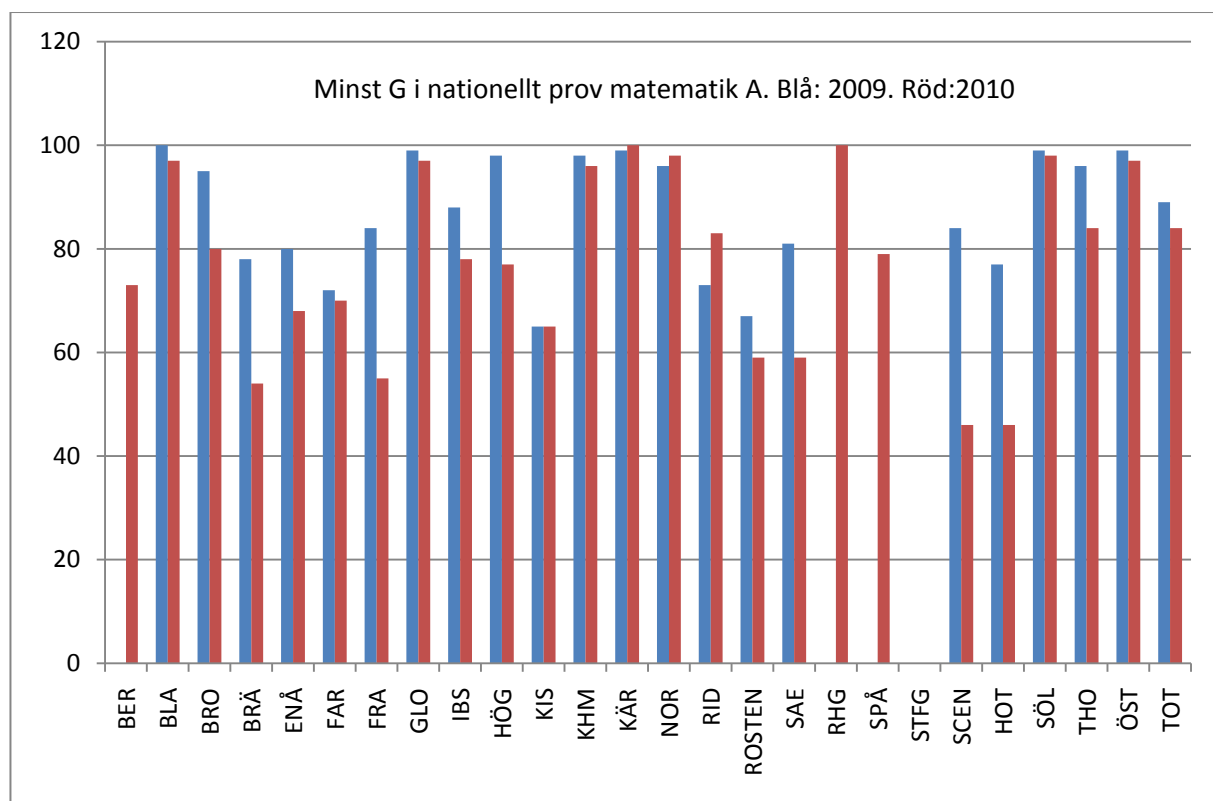
2009 - 2010

Jämfört med 2009 har 8 skolor sänkt andelen elever med IG i svenska B, 13 skolor ligger på oförändrad andel och 3 skolor har ökat andelen elever med IG i svenska B. Mest markant är ökningen vid Hotell och Restaurangskolan.

Resultat skolnivå. Nationella prov i engelska A, svenska B och matematik A

Här redovisas resultaten på de nationella proven under läsåret 2009/2010 i matematik A, engelska A och svenska B. Övrig betygsstatistik redovisar de betyg eleverna som fick slutbetyg våren 2010 fick. Elevgruppen som genomförde de nationella proven 2009/10 är således inte samma elevgrupp för vilka slutbetygen i kurserna matematik A, engelska A och svenska B redovisas ovan.

Nationellt prov Matematik A

2010

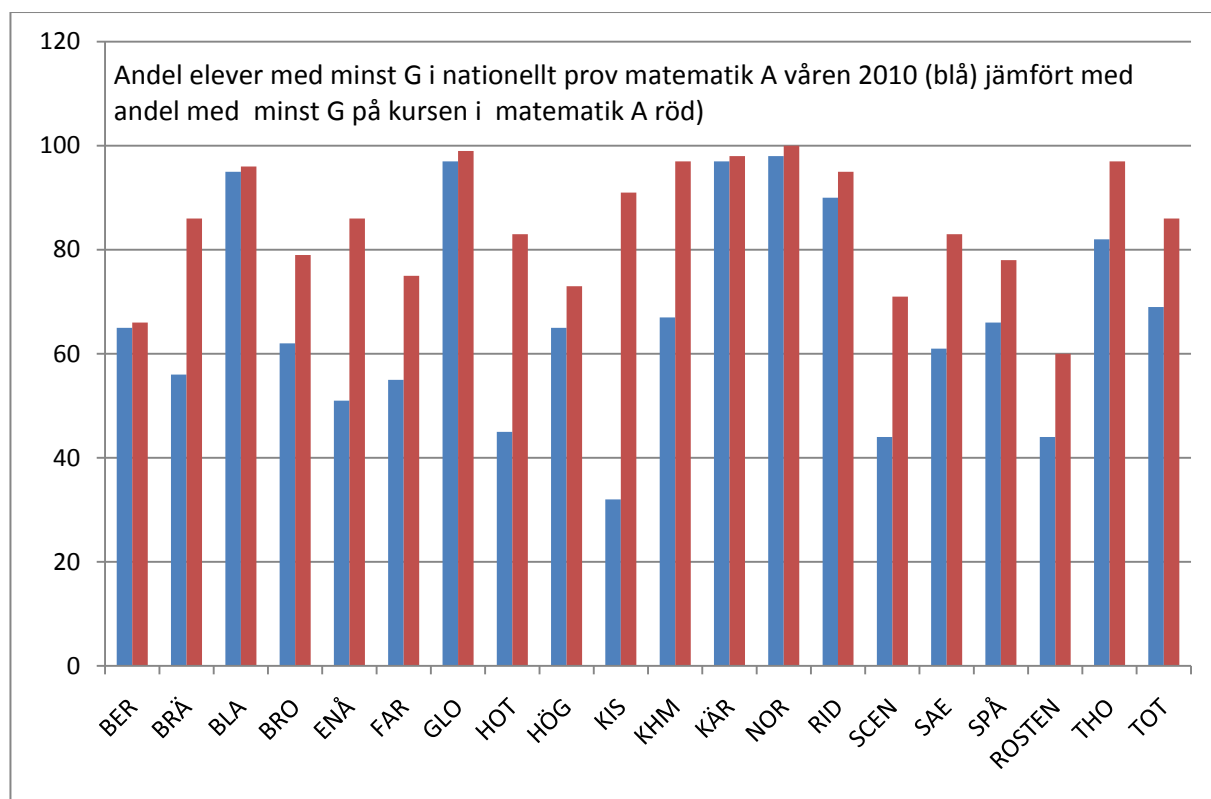
Mellan 90 och 100 procent av eleverna vid 8 skolor hade minst G på nationella i matematik A läsåret 2009/10. 3 skolor nådde mellan 80 och 90 procent, 5 skolor mellan 70 och 80 procent, 2 skolor mellan 60 och 70 procent, 4 skolor mellan 50 och 60 procent och 2 skolor mellan 40 och 50 procent. Spridning i resultaten är alltså mycket stor och hälften av skolorna nådde inte upp till minst 80 procent godkända i matematik A och en tredjedel nådde inte upp till 70 procent. Resultaten i matematik A för den andra elevgrupp som fick slutbetyg våren 2010 ger en helt annan bild, 16 skolor nådde 100 procent och lägsta värdet var ca 90 procent godkända. Under förutsättning att elevgruppen inte ändrats under tre år, d.v.s. att eleverna för tre år sedan uppvisade lika dålig måluppfyllelse på det nationella provet i matematik A som eleverna 2009/10 så har skolorna arbetat vidare med att förbättra resultaten i matematik A för att slutligen erhålla det genomsnittliga värdet om 98 procent godkända elever i matematik A i elevernas slutbetyg våren 2010. Är det så? Mer om detta nedan

2009 - 2010

Jämför man resultaten mellan åren 2009 och 2010 är differenserna stora. För 16 skolor har resultatet sjunkit. För 7 av skolorna är den minskade måluppfyllelsen substantiell. För Brännkyrka, Frans Schartau, S:t Erik, Scengymnasiet och Hotell och Restaurangskolan ligger minskningen på mellan 22 och 38 procentenheter. Endast tre skolor uppvisare ett något bättre resultat 2010 än 2009, det är Kärrtorp, Norra Real och Riddarfjärdsskolan.

Jämförelse betyg på nationellt prov och betyg i kursen

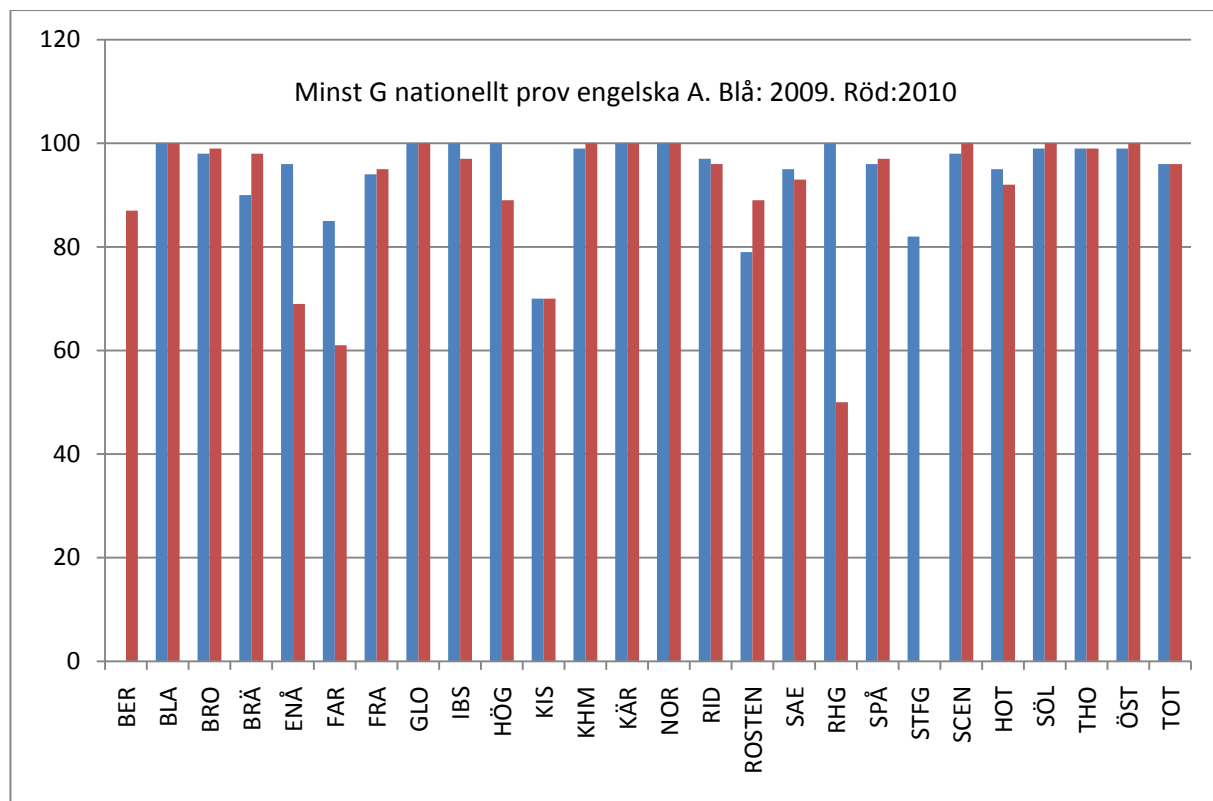
I nedanstående tabell jämförs andelen elever som genomförde det nationella provet i matematik A med minst betyget G våren 2010 och den andel av samma elevgrupp som fick minst G på kursen i matematik A.

Anm.) Kungsholmens utfall ger inte en rättvisande bild då endast en mindre del av eleverna genomförde provet under aktuell tidsperiod.

Avvikelsen från andelen elever med minst G på det nationella provet i matematik A och andelen elever med minst G i kursbetyg på matematik A varierar mellan plus 1 och plus 59 procentenheter. Bernadotte, Blackeberg, Globala, Norra Real och Riddarfjärdsskolan uppvisar en avvikelse på upp till plus 5 procentenheter. Bromma, Farsta, Högländ, Spånga, Ross Tensta och Thorildsplan avviker upp till plus 20 procentenheter. Scengymnasiet och S:t Erik avviker upp till 30 procentenheter. Hotell och Restaurangskolan avviker plus 38 procentenheter och Kista avviker plus 59 procentenheter. Hur ska detta tolkas? Ämnesbetygen är satta en månad efter det att det nationella provet genomförts och rimligen har eleverna inte under den tiden genom skolans insatser förbättrat sina matematikkunskaper på de sätt som återspeglas i elevernas kursbetyg. Det nationella provet i matematik A förfaller ha en begränsad betydelse som underlag för betygssättningen i kursen matematik A. Detta visar även att den betydligt högre andelen godkända elever i matematik A i slutbetyget än vad det nationella provet ger vid handen uppstår redan under år ett.

Nationellt prov Engelska A

2010

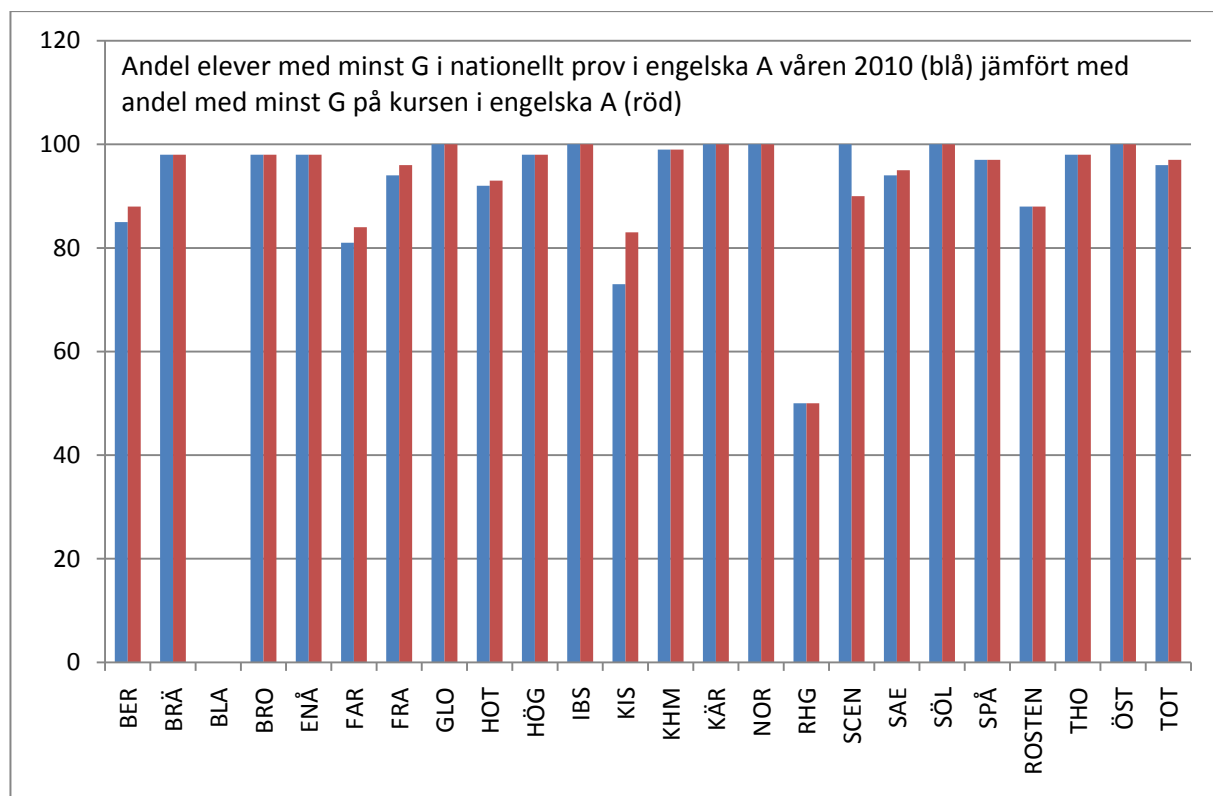
13 skolor ligger mellan 97 och 100 procent när det gäller andel elever med minst G på det nationella provet i engelska A. 4 skolor ligger mellan 92 och 96 procent, 3 mellan 87 till 89, 2 kring 70 och en skola 60 procent. De tre sistnämnda är Enskede Gård, Kista och Farsta. I förhållande till de slutförklarade i engelska A den elevgrupp som gick ut våren 2010 fick, så ligger resultaten för den elevgrupp som genomförde de nationella proven 2009/10 lägre än slutförklarade. Skillnaden är dock inte lika stor som för matematik A.

2009 - 2010

Inte heller differensen mellan 2009 och 2010 när det gäller engelska A är så markanta som för matematik A. Resultaten mellan åren ligger nära varandra med undantag för Enskede Gård, Farsta som fick ett markant sämre resultat 2010 än 2009.

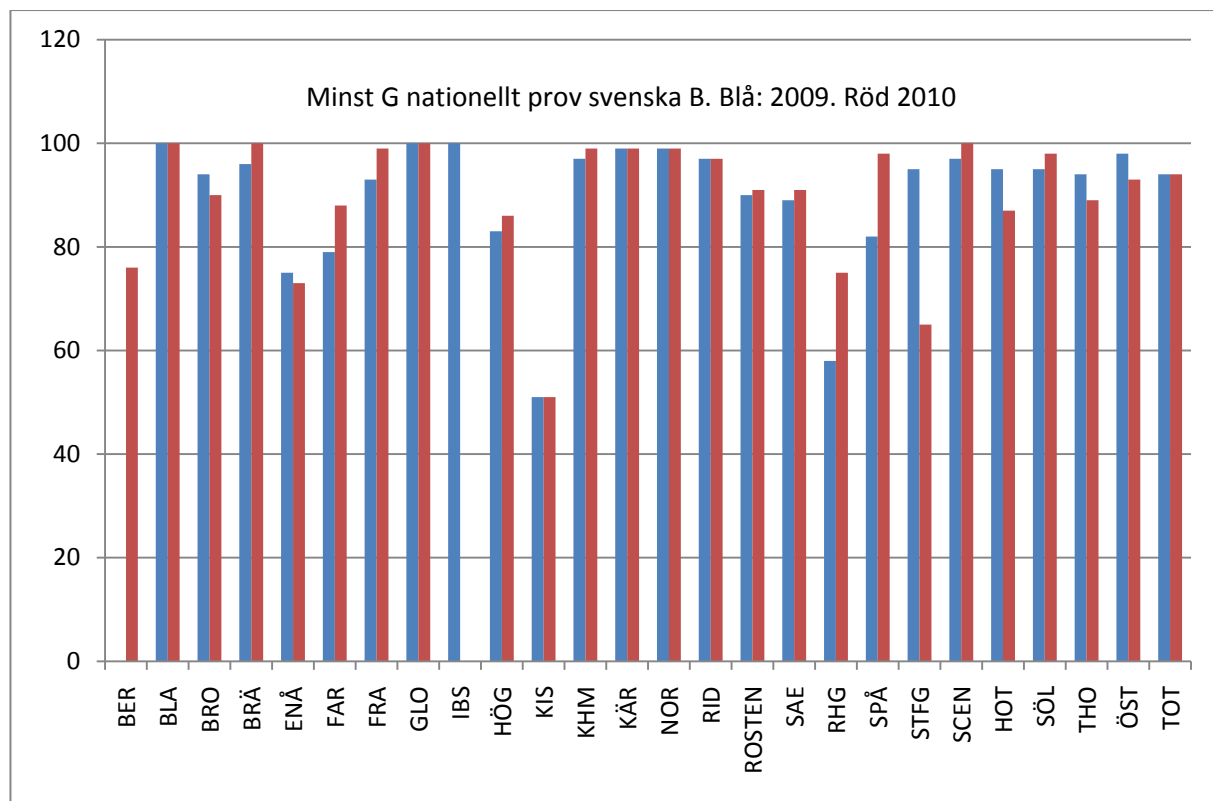
Jämförelse betyg på nationellt prov och betyg i kursen

Om man istället jämför samma elevgrupp när det gäller den andel som fick minst G på det nationella provet våren 2010 och den andel som fick G på kursen i engelska bilden denna:

Andelen elever som fick minst G på det nationella provet i engelska A och i kursen engelska A ligger på samma eller näraliggande nivå för nästa alla skolor. Tendensen är att andelen med lägst G i kursen matematik är samma eller något högre än den andel som fick minst G på det nationella provet. Bilden här är en helt annan än den som motsvarande jämförelse för matematik A ger. Andelen per skola som fick minst G på det nationella provet i engelska A överensstämmer, till skillnad från matematik A, i hög grad med andelen per skola som fick minst G det på det nationella provet.

Nationellt prov Svenska B

2010

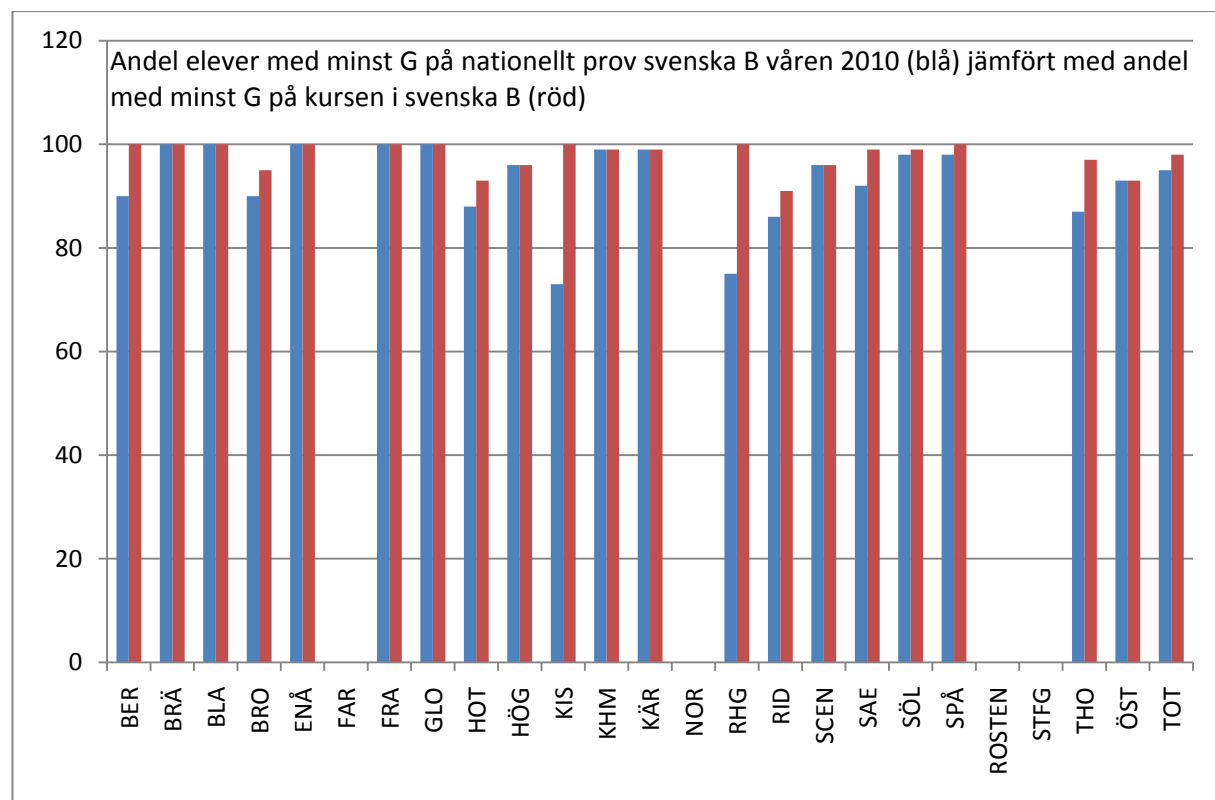
11 skolor ligger på 100 eller mycket nära 100 procent elever med minst G på det nationella provet i svenska B. 8 skolor ligger kring 90 procent. Fem skolor avviker markant nedåt, det är Bernadotte (76%), Enskede Gård (73%), Kista (51%) och Fordon och Transport (65%). I förhållande till de slutbetyg i svenska B den elevgrupp som gick ut våren 2010 fick, så ligger resultaten för den elevgrupp som genomförde de nationella proven 2009/10 lägre än slutbetygen. Skillnaden är dock inte lika stor som för matematik A.

2009 - 2010

En jämförelse mellan utfallet 2009 och 2010 visar att 11 skolor förbättrat sitt resultat något, mest markant är Spångas förbättring om 16 procentenheter, övriga förbättringar är måttliga. 6 skolor har ett sämre resultat 2010 än 2009, den mest markanta är Fordon och Transport med 30 procentenheter. Kista gymnasium uppvisar ingen förändring mellan 2009 och 2010, bägge åren ligger man på en låg nivå; 51 procent av eleverna fick minst G på det nationella provet i svenska A.

Jämförelse betyg på nationellt prov och betyg i kursen

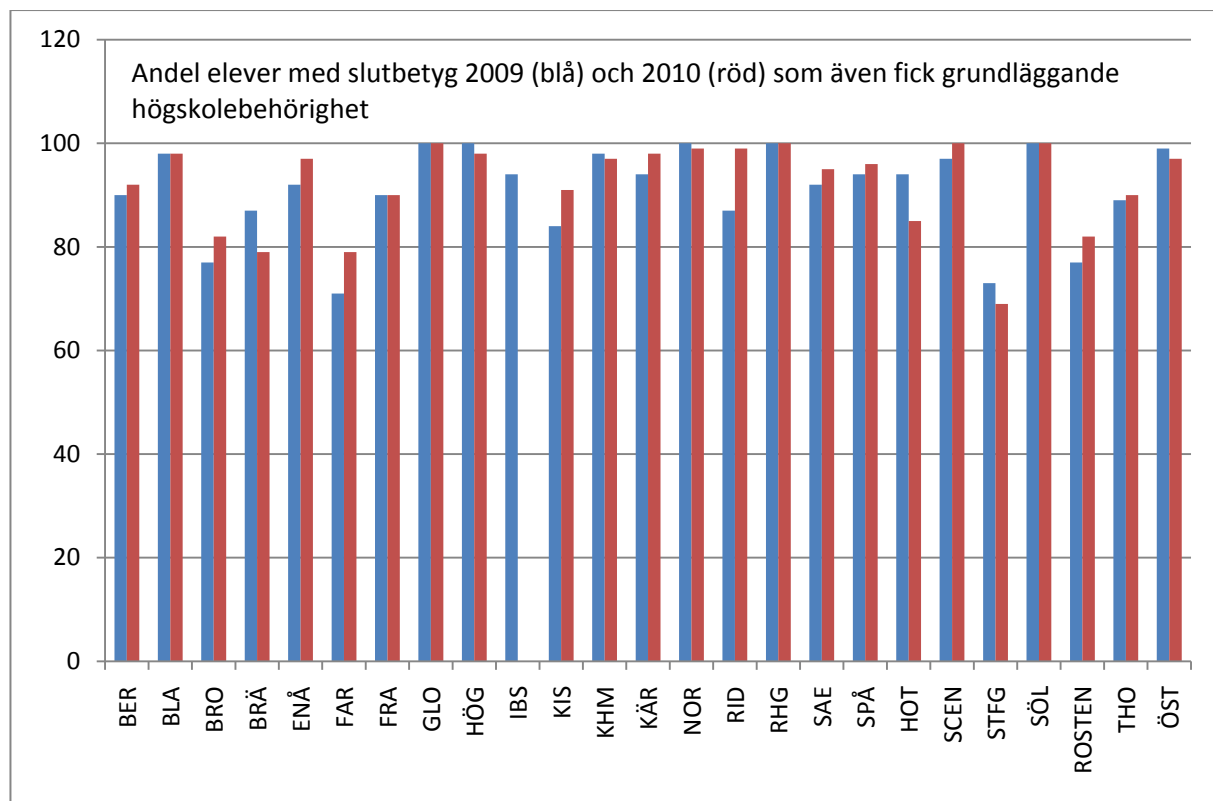
Hur ser det ut när man jämför samma elevgrupp som genomförde det nationella provet i svenska B våren 2010 och som även fick betyg i kursen svenska A?

Även andelen per skola elever som fick minst G på det nationella provet på svenska B och i kursen svenska B ligger på samma eller näraliggande nivå. Tendensen är en något högre andel som fick minst G i betyg på kursen svenska B än som fick det på det nationella provet. Största skillnaden här uppvisar Kista gymnasium där differensen är 27 procentenheter.

När det gäller differenserna mellan andelen elever med minst G på det nationella provet och andelen elever med minst G i kursbetyget är de avseende engelska A och svenska B i stort sett måttliga med en tendens att i sätta minst G på kursen i högre grad än på det nationella provet. När det gäller matematik A däremot är differenserna stora och där andelen elever som får minst G i kursen matematik A är väsentligt högre än den andel som fick minst G på det nationella provet.

Resultat skolnivå – Andel elever med högskolebehörighet av de med slutbetyg

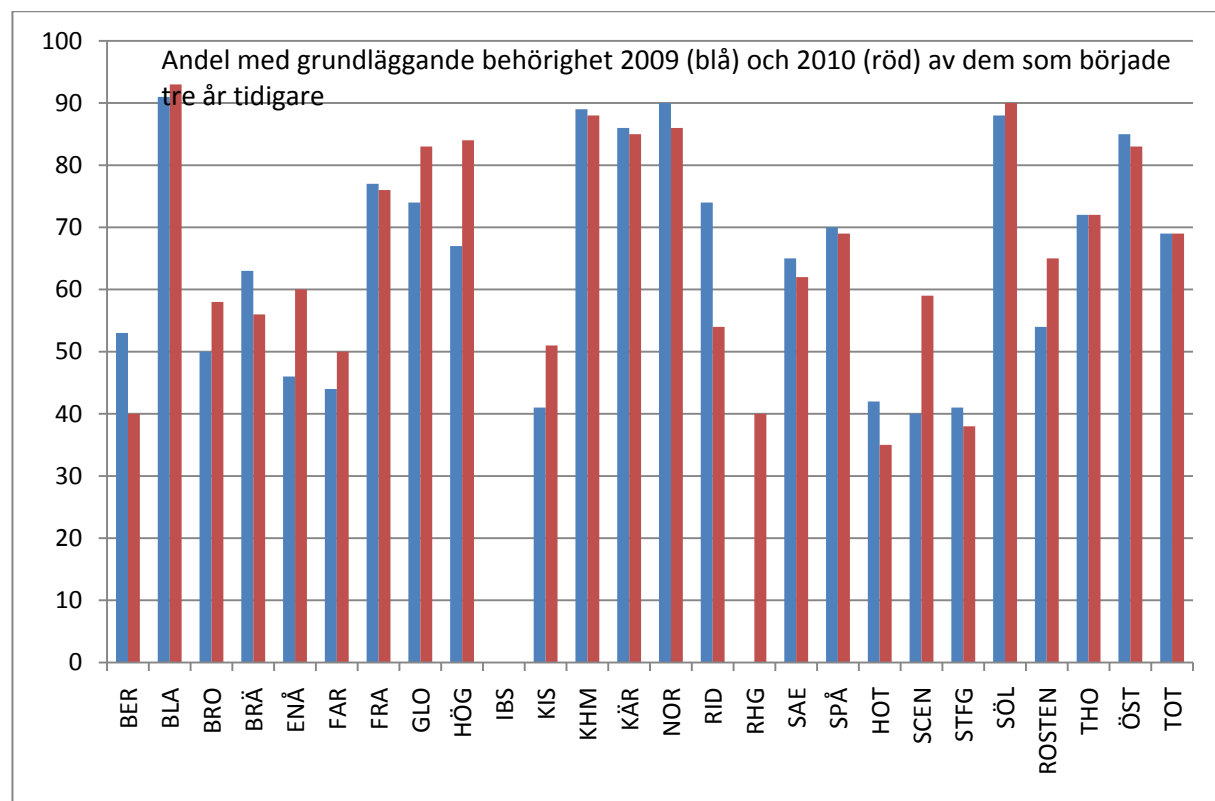
2010

Andelen elever med av dem med slutbetyg som även 2010 erhöill grundläggande högskolebehörighet är genomsnittligt 93 procent. Variationen mellan skolorna är 69 till 100 procent. De skolor som ligger i den nedre delen av spannet är Stockholms Transport och Fordonstekniska gymnasium, Brännkyrka, Farsta, Bromma och Ross Tensta gymnasium med mellan 69 och 82 procent. 14 skolor ligger över 95 procent med grundläggande högskolebehörighet, bland dem Globala gymnasiet och Södra Latin med 100 procent. Även Scengymnasiet ligger på hundra procent vilket är intressant då de utifrån variabler som bl.a. intagningspoäng och socioekonomiska bakgrundsfaktorer har en förväntad lägre frekvens elever med grundläggande högskolebehörighet än etthundra procent.

2009 - 2010

Jämförs resultaten mellan 2009 och 2010 är det 12 skolor som 2010 har en högre andel elever med grundläggande högskolebehörighet än 2009 och sju skolor som har en lägre andel. Den största ökningen har Riddarfjärdsskolan/Kungliga Svenska balettskolan och Farsta gymnasium, 12 respektive 8 procentenheter. Den största minskningen har skett vid Brännkyrka gymnasium och Stockholms Hotell- och restaurangskola med 8 respektive 9 procentenheter. Bägge de sistnämnda skolorna uppvisar ett försvagat söktryck under senare år vilket medfört lägre intagningspoäng vilket kan ha påverkat andel elever som går ut med grundläggande högskolebehörighet. Ökningen vid Farsta gymnasium och Riddarfjärdsskolan har skett samtidigt som att dessa skolor redovisar väsentligt färre avhopp 2010 än 2009 vilket förstärker prestationen.

Andel elever med grundläggande behörighet av dem som började tre år tidigare

2010

Jämför man detta diagram med det föregående ser man att spridningen mellan skolorna är väsentligt större när det gäller andel med högskolebehörighet av det antal som började tre år tidigare än andelen av det antal som fick slutbetyg och som även fick högskolebehörighet. Åtta skolor ligger mellan 80 och 93 procent och 7 skolor ligger mellan 35 och 56 procent. Skolorna med en låg andel är Stockholms Hotell- och Restaurangskola (35%), Stockholms Transport- och fordonstekniska gymnasium (38%) , Bernadottegymnasiet (40%), Farsta gymnasium (50%), Kista gymnasium (51%), Riddarfjärdens gymnasium (54%) och Brännkyrka gymnasium (56%). Följande tabell visar för dessa skolor dels andelen som är kvar efter tre år, dels andelen som är kvar och som fick slutbetyg efter tre år och slutligen den andel som även fick grundläggande högskolebehörighet.

Skola	Kvar efter tre år	Med slutbetyg	Med högskolebehörighet
Sthlm:s Hotell – och Restaurangskola	80%	41%	35%
Sthlm:s Fordons- och Transportgy.	68%	56%	38%
Bernadottegymnasiet	51%	44%	40%
Farsta gymnasium	74%	64%	50%
Kista gymnasium	72%	56%	51%
Riddarfjärdens gymnasium	81%	54%	54%
Brännkyrka gymnasium	80%	71%	56%

Antalet elever som är kvar efter tre år varierar mellan 51 och 80 procent. Av dessa fick mellan 41 och 71 procent slutbetyg och mellan 35 och 56 procent fick dessutom högskolebehörighet. Stockholms Hotell- och restaurangskola och Brännkyrka behöll 80 procent av elevantalet från år ett till år tre. Endast 41 procent av eleverna vid Hotell och restaurang fick slutbetyg efter tre år och 35 procent dessutom högskolebehörighet. 71 procent av antalet som fanns kvar år tre vid Brännkyrka gymnasium fick slutbetyg och 56 procent grundläggande behörighet. Även om eleverna är kvar i samma utsträckning vid dessa två skolor är skillnaderna stora i måluppfyllelse avseende slutbetyg och högskolebehörighet.

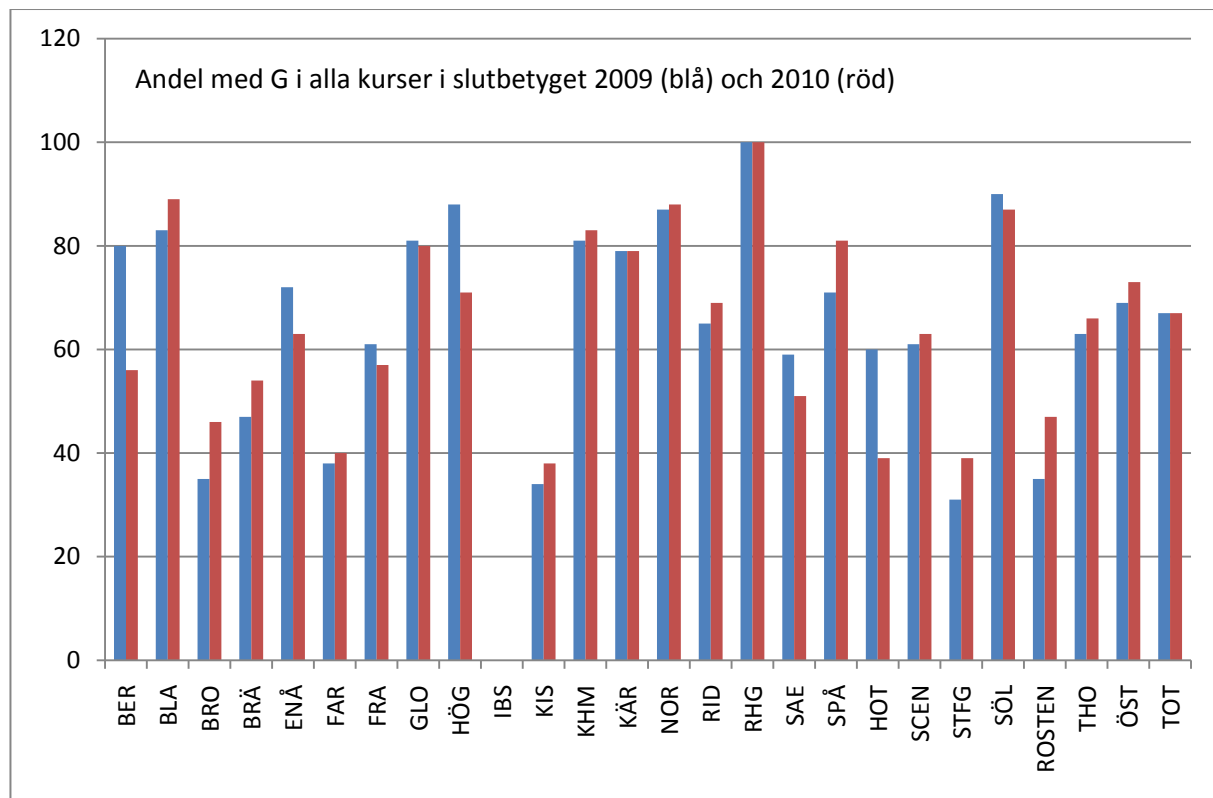
Vid två skolor (Hotell och Restaurangskolan, Bernadotte) får en minoritet av eleverna efter år tre slutbetyg och vid tre av skolorna (även Fordon och Transport) får en minoritet av eleverna grundläggande högskolebehörighet. Jämför man med en skola som Ross Tensta gymnasium där de socioekonomiska bakgrundsfaktorerna är mer negativa för möjligheten till måluppfyllelsen än de nu

aktuella så är 84 procent av eleverna kvar, 79 procent får slutbetyg och 65 procent får högskolebehörighet. Vad beror detta på? Ross Tensta gymnasium ligger högst, med undantag av IVIK-gymnasiet, av alla skolor när det gäller andel föräldrar med låg inkomst, låg utbildning och när det gäller andel föräldrar med utländsk bakgrund. Vilken roll spelar den pedagogiska metod/arbetssätt, Rosskonceptet, som skolor tillämpar och vilken betydelse har det hur skolans IVIK-program fungerar från vilket elever går över till olika nationella program vid skolan?

2009 - 2010

Jämför man resultaten när det gäller utfallen av antalet kvarvarande elever med högskolebehörighet mellan 2009 och 2010 fördelar sig skolorna ungefär lika mellan de som uppvisar ett bättre resultat och de som uppvisar ett sämre. De mest markanta förbättringarna har skett vid Scengymnasiet, Högländsskolan, Enskede Gårds gymnasium, Ross Tensta och Kista gymnasium, mellan 10 och 19 procentenheter. De största försämringarna har skett vid Riddarfjärdsskolan och Bernadottegymnasiet, 20 respektive 13 procentenheter. Samtidigt har bägge dessa skolor ökat sin andel elever med högskolebehörighet av de som fick slutbetyg. Detta kan sannolikt delvis förklaras med att ju färre elever som går kvar, desto fler elever får slutbetyg och högskolebehörighet. Detta antagande bygger på att avbrotten/utslagningen drabbar de som har störst problem med att uppnå måluppfyllelse.

Andel elever med G i alla kurser i slutbetyget

2010

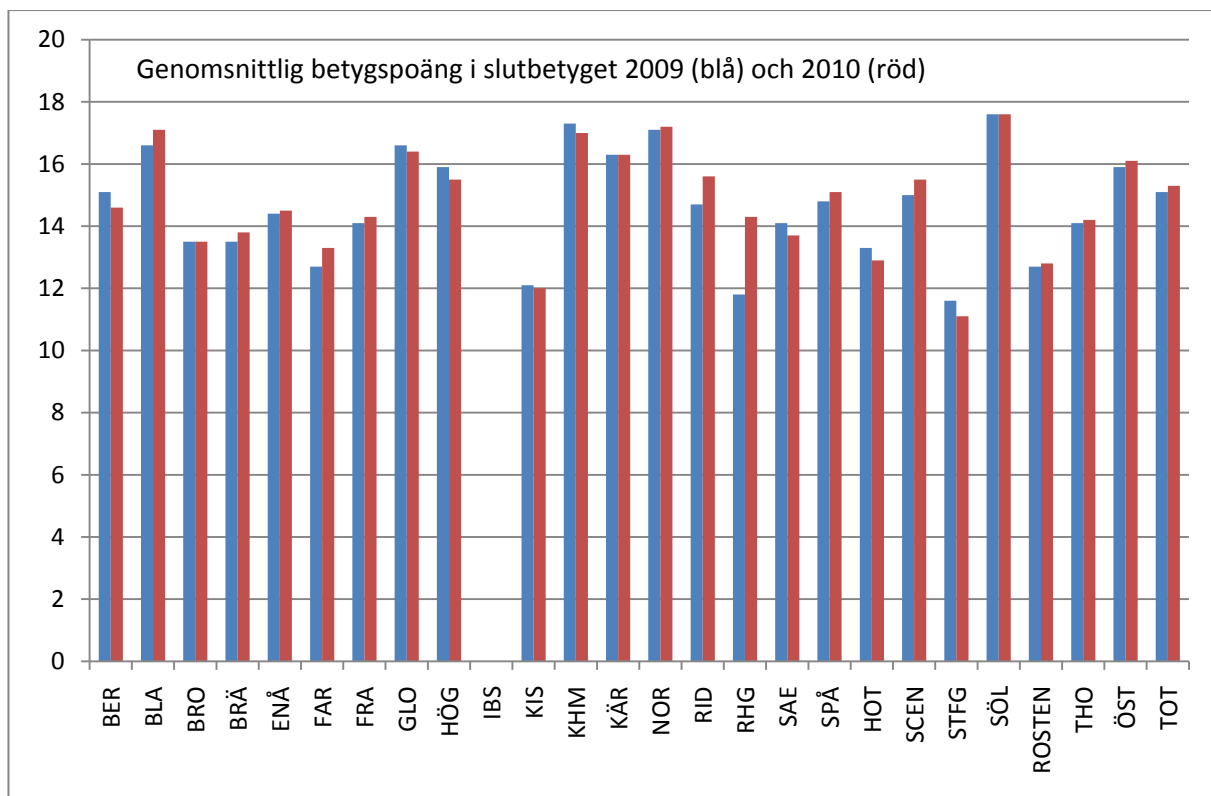
Även variationerna mellan skolorna avseende andel elever med minst Godkänt i alla kurser i slutbetyget uppvisar stora olikheter. Över 80 procent 2010 ligger Blackeberg, Globala, Kungsholmen, Norra Real, Spånga och Södra Latin. Under, eller något över 40 procent ligger Bromma, Farsta, Kista, Stockholms Hotell- och Restaurangskola, Stockholms Transport och Fordonstekniska gymnasium och Ross Tensta. Bromma gymnasium (46%) skiljer sig från övriga skolor i gruppen med lågt resultat genom att de har en lägre andel föräldrar med låg inkomst, låg utbildning och föräldrar med utländsk bakgrund än de övriga. Förklaringen ligger alltså inte i socioekonomiska bakgrundsfaktorer. Inte heller ligger förklaringen i särskilt låga meritpoäng vid antagningen till skolan. Ser man till andel elever som fått minst Godkänd i engelska A, svenska B och Matematik A ligger skolan på 100, 100 respektive 94 procent. När det gäller kärnämnen avviker endast naturkunskap A med 9 procent elever med IG. Förklaringen måste sökas i faktorer som hur betygssättningen sker i övriga ämnen, hur elevernas möjligheter till prövning i ämnen de fått IG i är organiserad. En viktig fråga i detta sammanhang är även hur kommunikationen mellan lärare och elev sker när det gäller information om vad eleven ska kunna och hur den ligger till. När det gäller

information om vad som krävs för de olika betygsstegen avviker Bromma inte markant från andra skolor.

2009 - 2010

En jämförelse mellan 2009 och 2010 visar att de flesta skolor 2010 ökat sin andel elever med G i alla kurser i slutbetyget. Bromma, Spånga och Ross Tensta ökar vardera ca 10 procentenheter. Här kan man notera, utifrån vad som sägs ovan om Bromma, att 2009 fick endast 35 procent av eleverna minst G i alla kurser, 2010 steg denna siffra till 46 procent, vilket fortfarande är ett lågt utfall. Tre skolor uppvisar en markant sämre måluppfyllelse 2010 än 2009; Bernadotte (från 80 till 56 %), Höglandsskolan (från 88 till 71 %) och Hotell och Restaurang (från 60 till 39 %). Andelen elever med minst G i alla kurser med 24, 17 respektive 21 procentenheter vid dessa skolor. Ser man till kärnämnen avvikar Hotell och Restaurang från de övriga två skolorna genom att 21 % av eleverna hade IG i Religionskunskap A, 19 % i Svenska B, 8 % i Idrott och Hälsa A och 6 % i Engelska A osv. För de övriga två är andelen IG för de flesta kärnämnen 0 %. Det är alltså IG i andra ämnen än kärnämnen som ligger bakom dessa skolors försämrade andel elever med G i alla ämnen i slutbetyget. Berörda skolor måste analysera detta närmare och se över sitt arbetssätt för en bättre måluppfyllelse.

Slutbetygens betygsmedelvärde

Den genomsnittliga betygspoängen för respektive skola varierar mellan 11,1 (Fordonsprogrammet vid Fordons- och transportgymnasiet) och 17,6 (Högskoleförberedande program samt Yrkesmusiker) vid Södra Latin. Det finns ett starkt samband mellan elevernas meritvärde från år 9 i grundskolan och respektive gymnasieskolas genomsnittliga betygspoäng. Det finns även ett samband mellan de olika nationella programmen och elevernas meritvärde. De flesta yrkesförberedande programmen attraherar elever med lägre meritvärde från grundskolan och resulterar i lägre genomsnittlig betygspoäng från gymnasieskolan. Undantag är estetiska programmet och naturbruksprogrammet som attraherar elever med högre meritvärde från grundskolan. För respektive yrkesprogram blev den genomsnittliga betygspoängen 2010;

Program	Poäng	Program	Poäng
Barn o fritid	13,3	Hotell o restaurang	12,9
Bygg	11,8	Hantverk	14,4
El	12,0	Livsmedel	15,2
Estetiska	15,8	Medie	13,2
Fordon	11,1	Naturbruk	15,8
Handel o adm.	13,2	Omvårdnad	14,7

Som en följd av detta förhållande kommer t.ex. Fordons- och Transportgymnasiet, som bara har Fordonsprogrammet, lågt när det gäller en indikator som skolans genomsnittliga betygspoäng.

När det gäller de högskoleförberedande programmen som finns vid många skolor skiljer sig respektive skolas genomsnittliga betygspoäng kraftigt åt. För samhällsvetenskapsprogrammet ser bilden ut så här:

Skola	Betygspoäng	Skola	Betygspoäng
Bernadotte	14,6	Kungsholmen	16,9
Brännkyrka	13,5	Kärntorp	16,6
Blackeberg	16,8	Norra Real	17,0
Bromma	12,8	Södra Latin	17,8
Farsta	15,2	Spånga	14,2
Frans Schartau	14,5	Ross Tensta	12,7
Högländsskolan	15,3	Thorildsplan	13,8
		Östra Real	16,2

En avgörande orsak till respektive skolas genomsnittliga betygspoäng i slutbetyget är vilket genomsnittligt meritvärde från grundskolan elever vid skolan hade när de började. Vid vissa gymnasieskolor är både elevernas grundskolebetyg och gymnasiebetyg så höga att det är svårt att spåra något "added value" när det gäller betygsutveckling. Till vissa gymnasieskolor kommer bara elever med toppbetyg från grundskolan och till andra gymnasieskolor kommer elever som i stor utsträckning har låga och/eller ofullständiga grundskolebetyg. Förutsättningarna för undervisningen och måluppfyllelsen på dessa olika typer av gymnasieskolor ser helt olika ut trots att det är fråga om samma gymnasieprogram.

Normer och värden

Utbildningsnämndens mål

- Alla elever/studerande omfattas av en god fysisk och psykosocial miljö

Kommunfullmäktiges indikatorer – årsmål och resultat

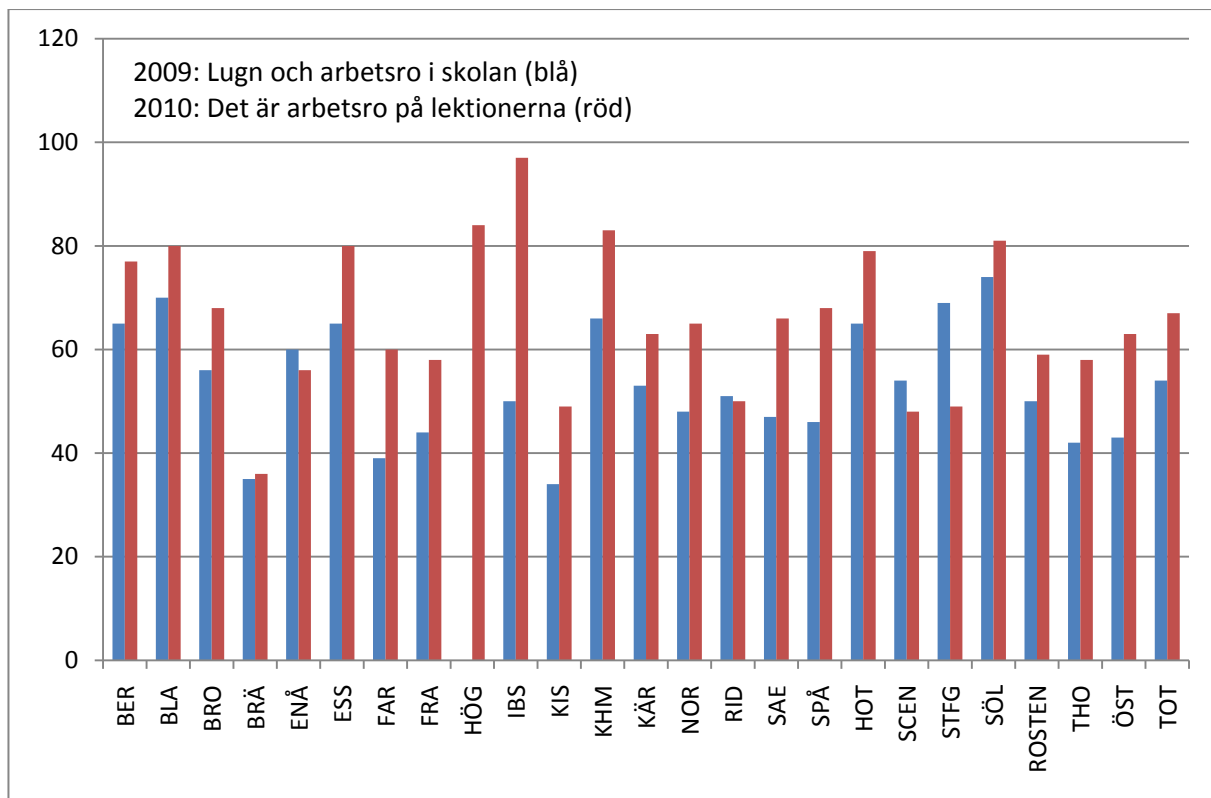
Resultat stadsnivå

Indikator	Årsmål 2010	Resultat 2010	Resultat 2009
Det är arbetsro på lektionerna*	64	67	54
Jag känner mig trygg på min skola	94	96	84

*) Frågan var i KSL-enkäten 2010 är formulerad på ovanstående sätt. Kommunfullmäktiges indikator är formulerad ” Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen avseende lugn och arbetsro”. Här svarar eleverna mer på frågan om ”lugn och arbetsro i skolan” än på frågan ”arbetsro på lektionerna”. Bägge årsmålen överskreds avseende indikatorerna ”Det är arbetsro på lektionerna” och ”Jag känner mig trygg på min skola”. Utfallen mellan 2009 och 2010 avseende ”arbetsro på lektionerna” är dock inte fullt jämförbara (se anm. ovan).

Resultat skolnivå

Det är arbetsro på lektionerna

I KSL-undersökningen 2010 fanns frågan ”Det är arbetsro på lektionerna”. I gymnasieundersökningen 2009 fanns en fråga formulerad som ”Det är lugn och arbetsro i skolan”. Frågorna är alltså inte direkt jämförbara. I frågan från 2009 gäller det lugn och arbetsro i hela skolan, inte bara på lektionerna som frågan 2010 är formulerad.

2010

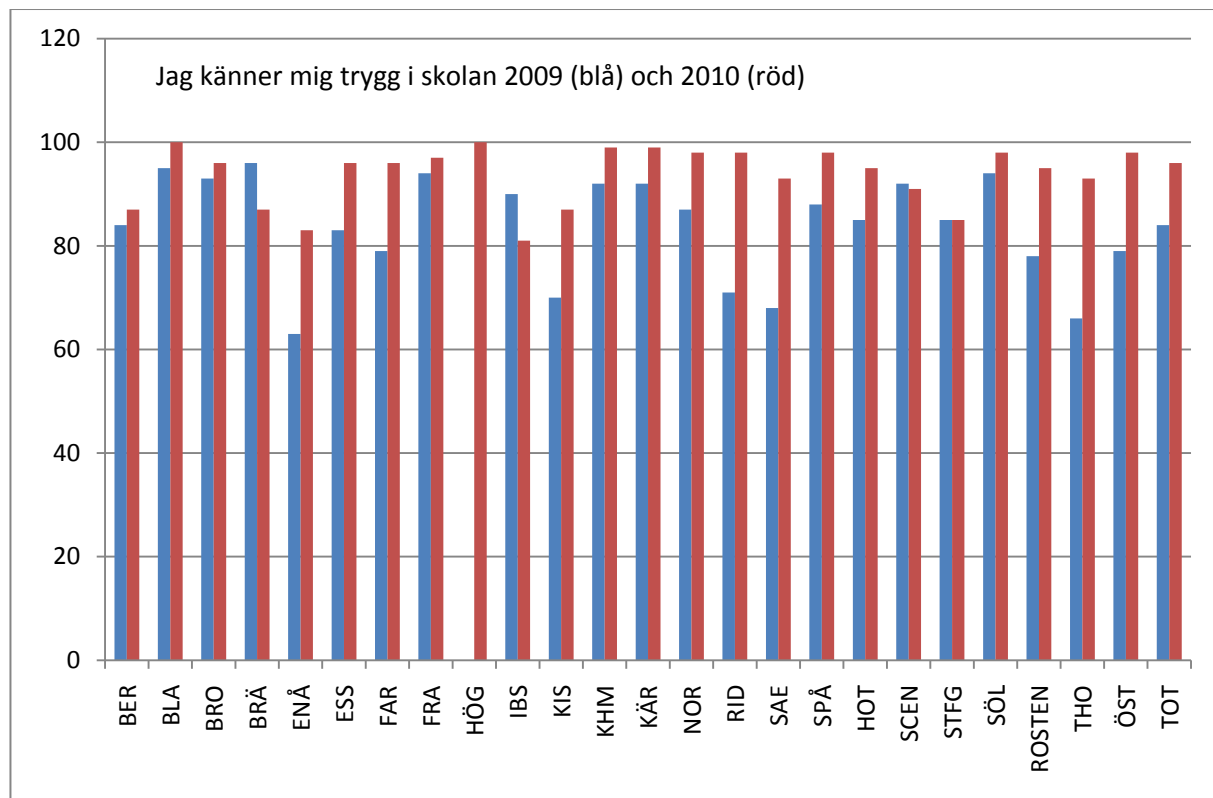
Den skola som har det högsta värdet är IB South (97%). Andra skolor med jämförelsevis höga värden är Globala, Högländ, Kungsholmen, Södra Latin och Blackeberg. Dessa, sistnämnda skolor, kännetecknas av höga intagningspoäng höga slutbetyg från gymnasiet och för måluppfyllelsen positiva socioekonomiska bakgrundsvariabler. Några skolor med precis motsatt situation i dessa avseenden är ESS-gymnasiet och Hotell- och restaurang som även de har ett högt värde (80, respektive 79%) när det gäller arbetsro på lektionerna. De skolor som har lägst

värden är Brännkyrka (36%) och Kista (49%). Resultaten för ESS och Hotell och Restaurangskolan visar att det är möjligt att i hög grad skapa lugn och arbetsro på lektionerna även på skolor med ett antal, för god måluppfyllelse, ”negativa” förutsättningar. Lugn och arbetsro på lektionerna är en av förutsättningarna för ökad måluppfyllelse. Skolor med låga värden vad avser arbetsro på lektionerna måste arbeta med denna fråga, bl.a. genom att lära sig av de med höga värden. Ca 15 av skolorna ligger på mellan 36 och 65 procent nöjda elever vad avser arbetsro på lektionerna. Det är en alldeles för låg nivå. Lugn och arbetsro på lektionerna är ett viktigt utvecklingsområde för många skolor.

2009 – 2010

Som tidigare nämnts var frågorna olika formulerade 2009 och 2010. 2009; ”lugn och arbetsro på skolan” och 2010; ”arbetsro på lektionerna”. Samtliga skolor uppvisar ett högre utfall 2010 än 2009. Värden blir högre när frågan ställs som arbetsro på lektionerna än som lugn och arbetsro i skolan. Sedan tidigare vet vi att eleverna är missnöjda med situationen vad gäller t. ex. uppehållsrum och liknande, denna del av lugn och arbetsro finns inte med i frågan 2010. Detta kan tolkas som att eleverna är mer missnöjda i denna del och som inte efterfrågades 2010.

Jag känner mig trygg i skolan

2010

16 skolor ligger på ett värde om 95 procent eller högre vad gäller elevernas uppfattning om att de känner sig trygga i skolan. De skolor som ligger lägst är Enskede Gård (83 %), IB South (81 %), Kista (87 %) och Fordon och Transport (85 %). Också i denna fråga ligger ESS-gymnasiet (96 %) och Hotell och Restaurangskolan (95 %) högt och avviker positivt andra skolor med likande förutsättningar.

2009 - 2010

Värdena för elevernas upplevelse av trygghet i skolan fortsätter öka. De flesta skolor har ett högre värde 2010 än 2009. Undantagen är dels Fordon och Transport som ligger på samma värde 2009 och 2010 (85 %) och Scengymnasiet (91 %), Brännkyrka gymnasium (87 %) och IB South (81 %) med ett något lägre värde 2010 än 2009. Den största förbättringen mellan 2009 och 2010 uppvisar Enskede Gård, Riddarfjärdsskolan, S:t Erik och Thorildsplan.

Ansvar och inflytande

Utbildningsnämndens mål

- Alla elever/studerande ges förutsättningar för att kunna ta ansvar för det egna lärandet.

Kommunfullmäktiges indikatorer – årsmål och resultat

Resultat stadsnivå

Indikator	Årsmål	Resultat
Mina lärare har informerat mig om vad som krävs för att uppnå de olika betygen*	60 %	78 %
Ogiltig frånvaro	5 %	7,3 %

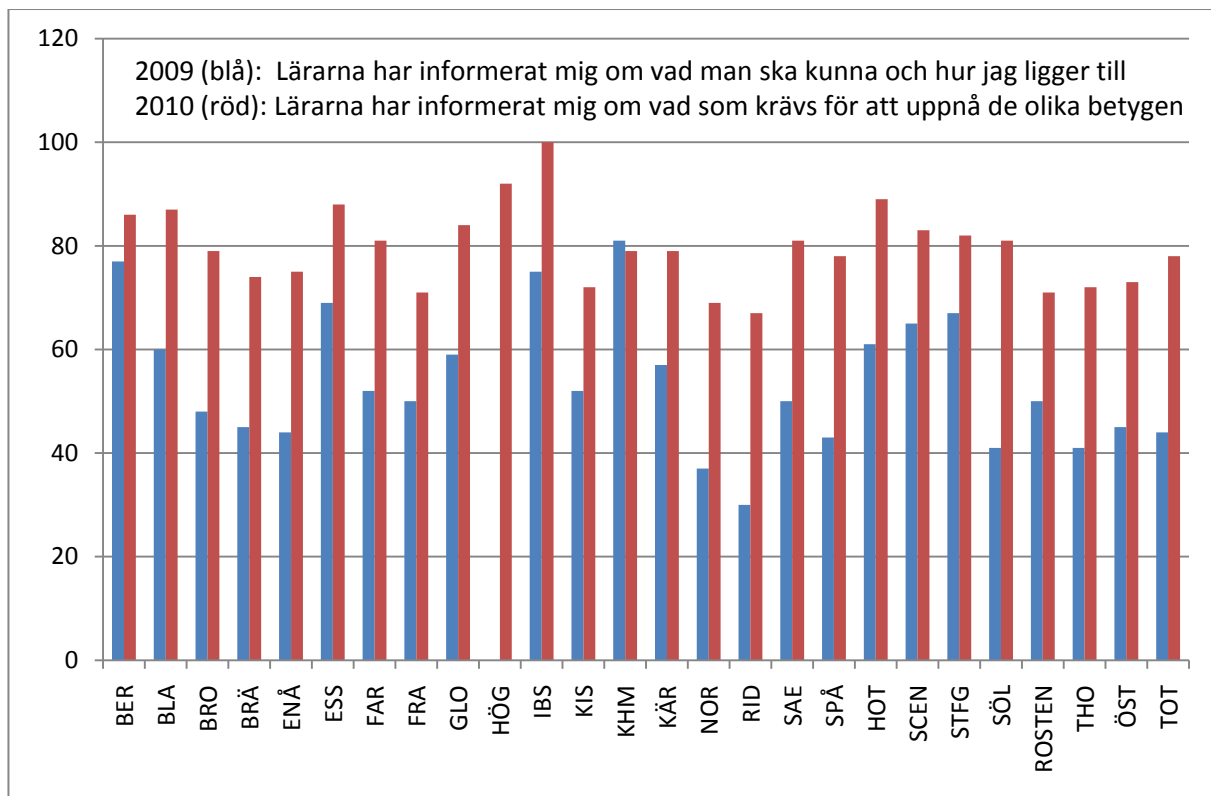
*) Frågan var i KSL-enkäten 2010 är formulerad på ovanstående sätt. Kommunfullmäktiges indikator är formulerad ” Andel elever som är nöjda med hur deras skola informerar om vad man ska kunna och hur man ligger till”. Denna fråga täcker dels in information till eleven om vad som krävs för de olika betygsstegen dels information om hur eleven ligger till. Formuleringen i KSL-enkäten beskriver endast elevens uppfattning om hur han/hon informerats om kraven för de olika betygsstegen, inte om hur eleven ligger till.

Anmälld frånvaro			Ogiltig frånvaro			Total frånvaro		
2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
7,1	7,0	6,9	6,9	7,2	7,3	14,0	14,2	14,2

Den anmälda frånvaron har minskat något under tre år. Den ogiltiga (eller ej anmälda) frånvaron har ökat något (0,4 procentenheter) under samma period. Den totala frånvaron är densamma 2010 som 2009 men något högre än 2008. Trots att skolorna bedrivit ett omfattande arbete för att minska frånvaron har inga väsentliga förändringar på koncernnivå skett.

Resultat skolnivå

Mina lärare informerar mig om vad som krävs för att uppnå de olika betygen

2010

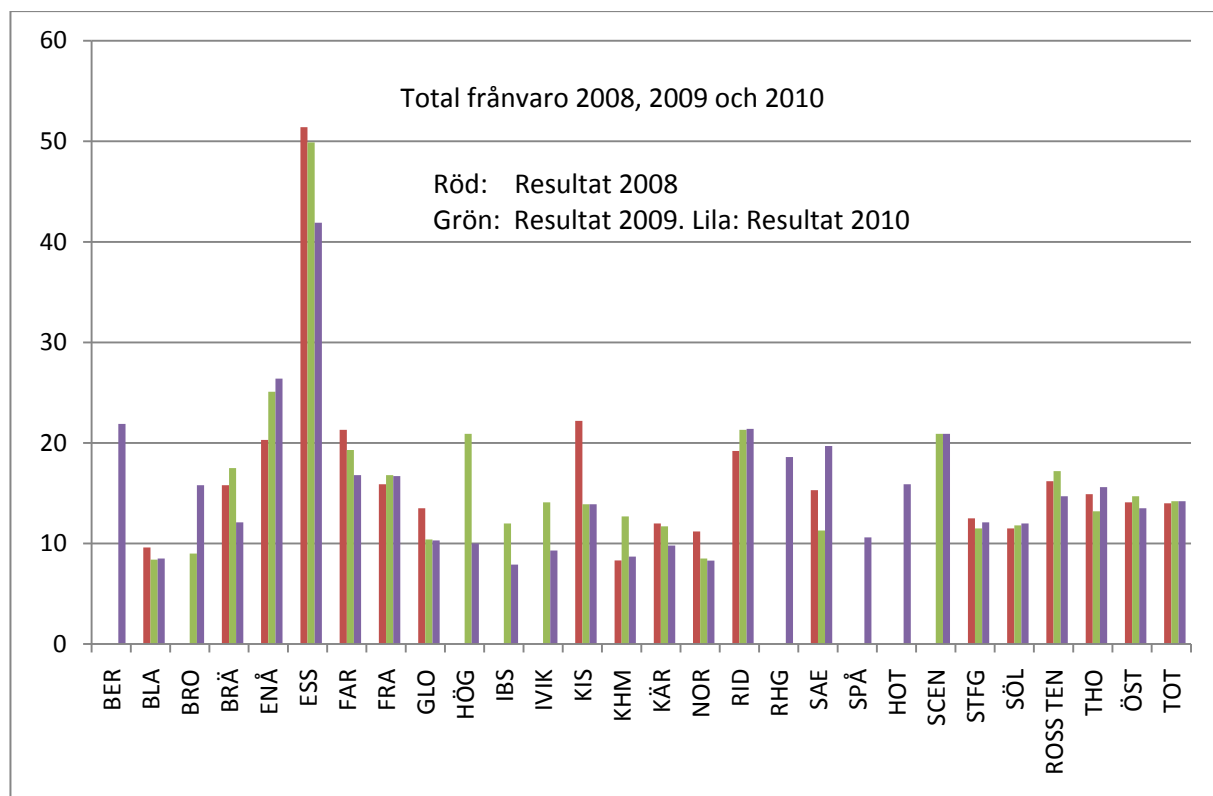
Utfallen varierar mellan 67 (Riddarfjärdsskolan) och 100 (IB South) procent. Över 80 procent ligger bl.a. ESS-gymnasiet, Hotell och Restaurangskolan, och Fordon och Transport. I den nedre delen av skalan ligger bl.a. Frans Schartau, Norra Real och Riddarfjärdsskolan. Det finns inget entydigt samband mellan skolans generella förutsättningar och elevernas uppfattning i denna fråga. En skola som ESS-gymnasiet (88 %) kan ha ett jämförelsevis högt positivt värde och en skola som Norra Real (69 %) kan ha ett jämförelsevis lågt värde

2009 - 2010

Som tidigare beskrivits är det inte samma fråga som ställts till eleverna 2009 och 2010. Frågan 2009 rörde både hur lärarna informerar om kraven för de olika betygsstegen och hur eleven informerats om hur han/hon ligger till. Frågan 2010 rörde endast information om vad som krävs för de olika betygsstegen. Värdena är genomgående mycket högre 2010 än 2009. Detta kan tolkas så att lärarna är bättre på att informera om vad som krävs för de olika betygsstegen än informera eleverna om hur de ligger till. Något som noterades i förra årets kvalitetsredovisning var att av de fyra innerstadsskolorna Kungsholmen, Södra Latin, Norra Real och Östra Real låg Kungsholmen på 81 procent och de tre andra

på mellan 37 och 41 procent. Även 2010 har Kungsholmen ett högt värde som ligger nära värdet 2009 medan de tre andra skolorna nästan fördubblat sina värden mellan 2009 och 2010. Detta pekar på att dessa tre skolor fortfarande brister i informationen till eleverna när det gäller information om hur de ligger till.

Frånvaro 2008, 2009 och 2010

När det gäller skolnivå har väsentliga förändringar mellan åren skett. 14 skolor har sänkt den totala frånvaron mellan 2009 och 2010. Fyra skolor, Brännkyrka gymnasium, Högländsskolan, ESS-gymnasiet och IVIK-gymnasiet har sänkt frånvaron med 5 till 10 procentenheter. Ser man över tre år hamnar även Farsta gymnasium och Kista gymnasium i denna kategori. 5 skolor har en ökad total frånvaro mellan 2009 och 2010. Två skolor har en ökning på mellan 7 och 8 procent enheter; Bromma gymnasium och S:t Eriks gymnasium. Det är glädjande att skolor som Brännkyrka gymnasium, ESS-gymnasiet, IVIK-gymnasiet, Farsta gymnasium och Kista gymnasium uppvisar en nedåtgående trend när det gäller elevernas frånvaro. Utifrån skolornas kvalitetsredovisningar ser man att arbetet med att få ned frånvaron haft prioritet. Snabb reaktion till eleven/hemmet, en

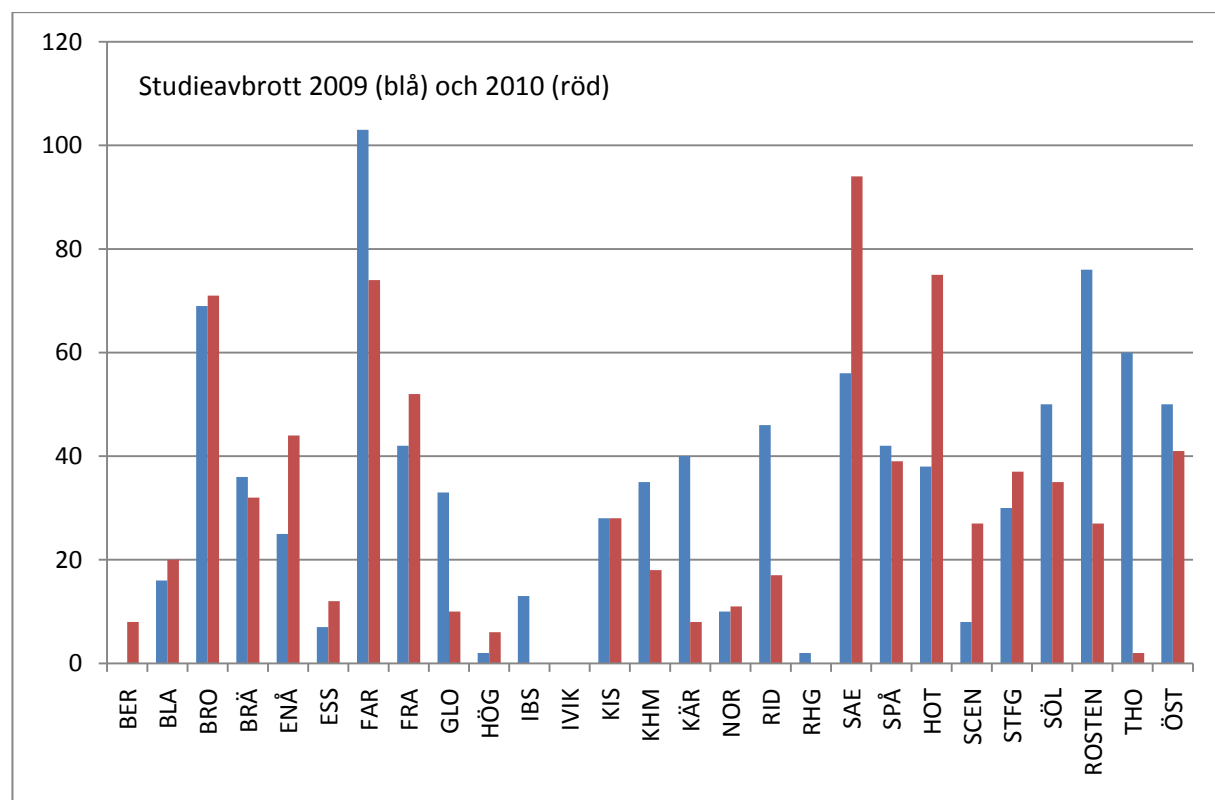
utvecklad mentorsroll och arbetet med ett ökat ansvarstagande för studierna är exempel på vad skolorna gör för att få ned frånvaron.

Studieavbrott

Stadsnivå

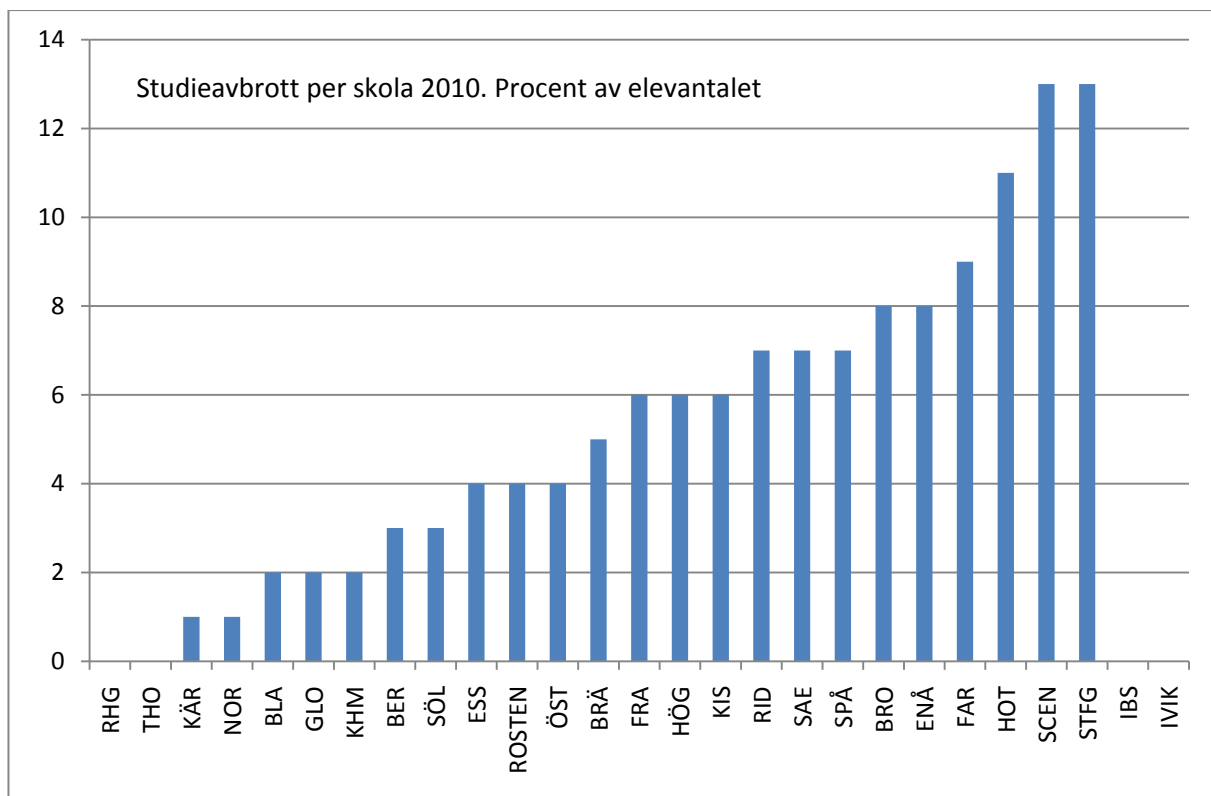
I jämförelse med 2009 har studieavbrotten minskat från 5 till 4 procent av det totala elevantalet.

Skolnivå

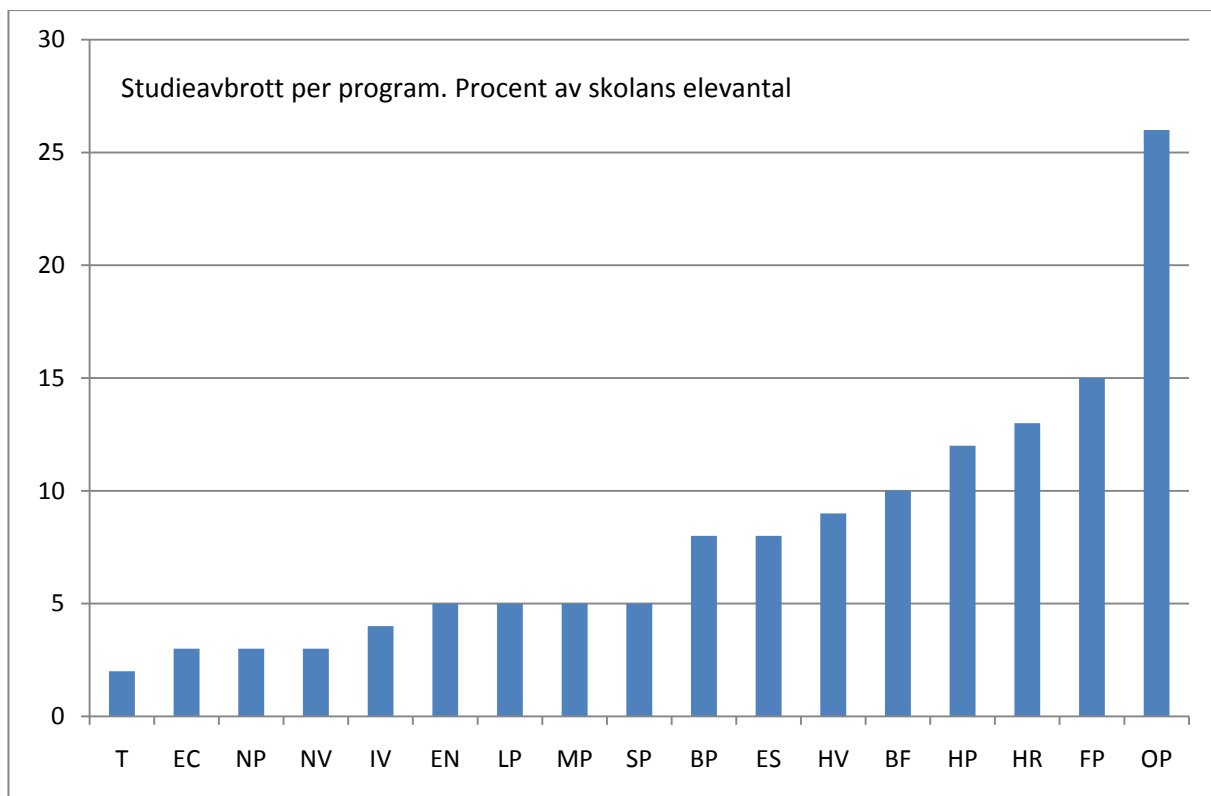
I hälften av skolorna har studieavbrotten 2010 jämfört med 2009 ökat och i hälften har de minskat. De största ökningarna har skett vid Enskede gårds gymnasium, S:t Eriks gymnasium och Stockholms hotell- och Restaurangskola. De största minskningarna av studieavbrotten har skett vid Ross Tensta gymnasium, Riddarfjärdens gymnasium/Kungliga Svenska Balettskolan, Kärrtorps gymnasium och Globala gymnasiet.

Studieavbrott per skola

Andelen studieavbrott vid gymnasieskolorna varierar mellan någon procent upp till 13 procent. De högsta andelarna studieavbrott (över 10 procent) fanns vid Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium, Scengymnasiet och Stockholms Hotell- och Restaurangskola. Lägst andel studieavbrott (upp till 2 procent) fanns vid Kärrtorps gymnasium, Norra Real, Blackebergs gymnasium och Kungsholmens gymnasium.

Studieavbrott per program

Andelen med studieavbrott per program uppvisar en stor variation. Åtta av yrkesprogrammen ligger i den övre delen av skalan med mellan 8 och 25 procents studieavbrott. Fordonsprogrammet och Omvårdnadsprogrammet har högst andel studieavbrott. De studieförberedande programmen ligger på mellan 2 och 5 procents studieavbrott. Bl.a. Elprogrammet och Naturbruksprogrammet ligger på 3 procents avhopp. Det individuella programmets fyraprocentiga avbrottsfrekvens är anmärkningsvärt lågt. Antingen är det statistiska underlaget från skolorna bristfälligt eller så är det faktiskt så att det individuella programmets personal, trots de förutsättningar som råder inom det programmet och som talar för en högre avbrottsfrekvens, förmår behålla eleverna i större utsträckning än de flesta nationella program. En annan tolkning är att den individuella antagning som sker till individuellt program i högre grad resulterar i att eleverna i högre utsträckning ”hamnar rätt”. En annan faktor kan vara att många individuella program är ettåriga varför mätperioden blir kortare än för de nationella programmens tre år. Mot detta talar i sin tur att avhoppsfrekvensen är högst det första året på de nationella programmen.

Avbrottsorsaker

Avbrottsorsaker	2009	2010
Inget intresse för programmet	11 %	20 %
Bytt skola, program	23 %	14 %
Studiesvårigheter	8 %	5 %
Trivdes ej	10 %	11 %
För hög frånvaro	11 %	10 %
Fått arbete	6 %	7 %
Flyttat	11 %	10 %
Medicinska skäl	3 %	4 %
Okänt/Övrigt	15 %	19 %

En nästan dubbelt så stor andel anger ”inget intresse för programmet” som orsak till avbrott 2010 jämfört med 2009. En väsentligt lägre andel anger skol-/programbyte som avbrottsorsak 2010 jämfört med 2009. För övrigt är det inga stora förändringar mellan åren i de angivna avbrottsorsakerna. Nästan en femtedel har dock angivit ”okänt/övrigt” som avbrottsorsak 2010 vilket är en ökning jämfört med 2009. Inom denna grupp utgörs den största delen av ”okänd orsak” vilket visar att skolorna inte har full kontroll på varför elever avbryter. Under rubriken ”övrigt” är de vanligaste orsakerna lång resväg, personliga skäl, skolans arbetssätt och graviditet.

Samverkan

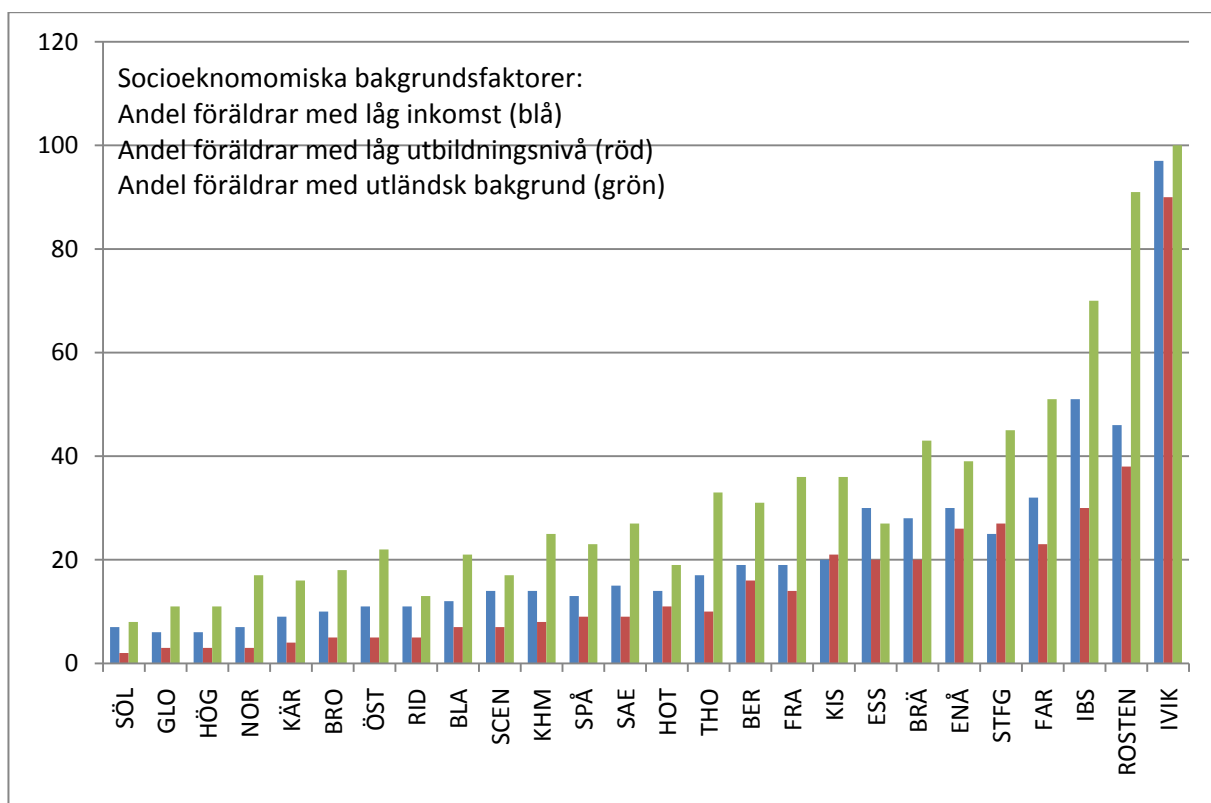
Utbildningsnämndens mål

- Samarbetet mellan socialtjänst, förskola, skola, polis och föräldrar stärks

Utbildningsförvaltningen har i samverkan med socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen skapat en samverkansöverenskommelse mellan förskola, grundskola, särskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och individ- och familjeomsorg för en gemensam helhetssyn på barn och ungas utveckling och lärande. Idag finns det samverkansavtal i alla stadsdelar utom Spånga - Tensta och Södermalm. Implementeringen av samverkansformerna pågår. Ett antal samverkansområden har identifierats och riktlinjer har utarbetats inom områden som barn och ungdomar som far illa och brottsförebyggande arbete. Det finns även ett stödmaterial för som bl.a. reglerar ansvarsfördelningen i olika frågor.

Sambandet mellan vissa bakgrundsfaktorer och indikatorutfall

Förvaltningen har tagit fram värdena för tre bakgrundsfaktorer för respektive gymnasieskola. De är andelen föräldrar med låg inkomst, låg utbildning och utländsk bakgrund.

Ovanstående tabell visar dels att föräldrars inkomst, utbildningsnivå och utländsk bakgrund skiljer sig åt mellan skolorna, dels att dessa faktorer samvarierar. En skola som har en låg andel föräldrar med låg utbildningsnivå har också en låg andel föräldrar med låg inkomst och en låg andel föräldrar med utländsk bakgrund och vice versa. Hur ser, på skolnivå, sambandet mellan dessa socioekonomiska bakgrundsfaktorer och elevernas resultat ut?

Betyg

När det gäller antalet elever av den som började tre år tidigare och antalet som efter tre år fick grundläggande högskolebehörighet ligger Norra Real, Globala, Östra Real, Kärrtorp, Kungsholmen, Södra Latin och Blackeberg i topp. Sex av dessa skolor återfinns bland de skolor där föräldrarna har högst utbildning, inkomst och lägst andel föräldrar med invandrarbakgrund. 2 av skolorna

(Blackeberg och Kungsholmen) kommer straxt därefter. Bromma gymnasium avviker genom att andelen med högskolebehörighet är betydligt lägre än vad den socioekonomiska "positionen" ger anledning att anta (16:e respektive 6:e plats.). När det gäller de skolor som har lägst andel elever med högskolebehörighet efter tre år är dessa Hotell och Restaurangskolan, Fordon och Transport, Bernadotte, Farsta, Kista och Brännkyrka. Av dessa återfinns Farsta, Fordon och Transport, Kista och Brännkyrka bland skolorna med lägst utbildningsnivå, utbildning och högst andel föräldrar med utländsk bakgrund. Hotell och Restaurang och Bernadotte ligger något närmare mitten.

När det gäller Ross Tensta ligger skolan i mittfältet avseende andel med högskolebehörighet efter tre år men är samtidigt den "vanliga" gymnasieskola som har högst andel föräldrar med låg utbildning, lön och högst andel föräldrar med utländsk bakgrund. En slutsats är att skolan presterar "över förväntan".

När det gäller elevernas betygsmedelvärde återfinns 5 av de 7 skolorna med de högsta betygen bland de 7 skolorna längst till vänster i tabellen. Undantagen är Blackeberg och Kungsholmen som ligger något mer till höger i tabellen. Av de 7 skolor som har lägst betygsmedelvärde ligger också här 5 av dessa 7 skolor längst till höger i tabellen, d.v.s. har "negativa" socioekonomiska värden. Bromma gymnasium avviker genom att de ligger på 18:e plats avseende betygsmedelvärdet men på 6:e plats när det gäller "positiva" socioekonomiska bakgrundsfaktorer. Eleverna presterar "under förväntan" i förhållande till skolans socioekonomiska värden.

Ungefär samma bild framträder när man ser till andel elever med minst G i alla kurser, betyg i engelska A, matematik A och svenska B osv. Det finns ett starkt samband mellan skolornas betygsresultat och socioekonomiska bakgrundsfaktorer. Sambandet är inte absolut, några skolor avviker på ett positivt eller ett negativt sätt utifrån den dominerande bilden.

Enkätindikatorerna

Lärarna informerar om vad som krävs för de olika betygen

Här är det inte samma tydliga samband som när det gäller betygen. Av de 7 skolorna med högsta värdena återfinns två skolor som ligger bland de 7 längst till höger i tabellen; ESS-gymnasiet och IB South. Ytterligare två skolor ligger något mer till vänster i tabellen. Av de sju skolorna med de lägsta värdena på enkätfrågan ligger tre bland skolorna längst till vänster i tabellen; Riddarfjärdsskolan, Norra Real och Östra Real.

Studiero

Inte heller när det gäller elevernas uppfattning om studiero på lektionerna är det samma tydliga samband mellan resultat och socioekonomiska faktorer som för betygsresultat. Dock ett något tydligare samband än för information om betygsstegen. Av de 7 skolorna med de högsta värdena återfinns två skolor som ligger bland de 7 till höger i tabellen; ESS-gymnasiet och IB South. Av de sju skolorna med de lägsta värdena ligger en skola bland de 7 till vänster i tabellen; Riddarfjärdsskolan. 4 av skolorna ligger bland de 7 längst till höger i tabellen. För dessa är det alltså ett starkt samband mellan resultatet avseende studiero och socioekonomiska bakgrundsfaktorer.

Trygghet

När det gäller frågan om eleverna känner sig trygga på sin skola är sambandet starkare än för de två övriga enkätfrågorna. Av 7 skolor med de högsta värdena ligger också 7 till vänster i tabellen, d.v.s. de skolor som fått de högsta värdena på enkätfrågan motsvaras av de skolor vars elever har föräldrar med högst utbildning, högst inkomst och lägst andel med utländsk bakgrund av alla skolor. Av de 7 skolorna med de lägsta värdena ligger 5 till höger i tabellen, d.v.s. de flesta av de skolor som fått de lägsta värdena på frågan har högst andel föräldrar till eleverna som har lägst utbildning, lön och högst andel med utländsk bakgrund. Ross Tensta avviker genom att det är den skola med högst andel lågutbildade etc. föräldrar samtidigt som de ligger i mittfältet avseende elevernas trygghet.

Frånvaron

3 av 7 skolor med den högsta frånvaron ligger bland de 7 skolorna till höger i tabellen. Tre ligger i mittfältet och en, Riddarfjärdsskolan, ligger bland de 7 skolorna till vänster i tabellen.

5 av 7 skolor med den lägsta frånvaron ligger bland de 7 skolorna till vänster i tabellen. Två skolor, IB South och IVIK-gymnasiet, tillhör däremot de skolor som har högst andel elever med föräldrar med låg inkomst etc. Sambandet mellan frånvaro och socioekonomiska bakgrundsfaktorer är inte entydigt. Den skola som har den lägsta frånvaron IB South ligger på tredje plats avseende föräldrarnas utbildning, inkomst och andel med utländsk bakgrund.

Diskussion

Stadens gymnasieskolor uppvisar en divergerande måluppfyllelse. Ett antal skolor uppvisar en mycket god måluppfyllelse när det gäller olika betygsresultat samtidigt som ett antal andra skolor uppvisar, i förhållande till vad som maximalt är möjligt att uppnå, en betydligt sämre måluppfyllelse. De olika skolornas förutsättningar för att kunna nå maximal måluppfyllelse ser mycket olika ut. En

avgörande faktor är vilka elever skolan rekryterar. Här är två faktorer viktiga. Elever som väljer yrkesförberedande program tenderar att ha genomsnittligt lägre grundskolebetyg än elever som väljer högskoleförberedande program. En skola som enbart har yrkesutbildning har då andra förutsättningar än en skola med endast högskoleförberedande program, detta understryks ytterligare om det är en populär skola där de genomsnittliga grundskolebetygen som krävs för antagning kan vara mycket höga. En annan faktor är att det är helt olika intagningspoäng som krävs för samma högskoleförberedande program beroende på vilken skola det är. I staden varierar detta mellan att det krävs 300 poäng till vissa skolor och 30 till andra. Detta understryks ytterligare av att ett antal skolor som har yrkesprogram och högskoleförberedande program även har högskoleförberedande program med låga intagningspoäng. Ovanstående är en förklaring till varför socioekonomiska bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildnings- och inkomstnivå och andel föräldrar med utländsk bakgrund ser så olika ut mellan de olika skolorna. Dessa bakgrundsfaktorer har ett starkt samband med ungdomarnas grundskolebetyg och därmed för förutsättningarna för måluppfyllelsen i gymnasieskolan. Eftersom förutsättningarna ser så olika ut för olika skolor varierar vad som ska anses som en god måluppfyllelse mellan skolorna. Detta gäller i mindre grad för sådana indikatorer som elevernas uppfattning om trygghet och trivsel, lugn och ro, lärarnas kommunikation med eleverna om vad de ska kunna och hur de ligger till samt frånvaron. Sådana faktorer är grundförutsättningar för elevernas positiva kunskapsutveckling och här bör höga krav på maximal måluppfyllelse ställas. När det gäller de olika skolornas resultat avseende de olika indikatorerna för måluppfyllelsen avseende betyg bör måluppfyllelsen tydligare formuleras som "added-value" utifrån de förutsättningar som råder vid respektive skola. Som framgår av USK-rapporten "Sambandet mellan gymnasiebetyg och slutbetyg åk 9 läsåret 2008/2009 sker betygssättningen mellan olika program vid samma skola på olika sätt vilket gör det nödvändigt att bryta ned utvecklingsarbetet till programnivå. I skolornas kvalitetsredovisningar för 2009/2010 har ett ökande antal skolor dragit denna slutsats och formulerar nu arbetsplaner, olika för olika program/arbetslag, utifrån de olika förutsättningar som råder.

Indikatorerna kommer ibland "i konflikt" med varandra. En skola kan i jämförelse med en annan skola med liknande förutsättningar få ett högt värde när det gäller andel elever som fick högskolebehörighet av dem som fick slutbetyg, betygsmedelvärde etc. Detta kan ibland ske på bekostnad av att den förstnämnda skolan inte förmått behålla sina elever i samma utsträckning som den andra skolan gjort "till priset av" lägre betygsresultat. Vilken skola som har gjort den bästa prestationen är inte självklart utan måste analyseras närmare.

Betyg som mått på framgång när det gäller de studieförberedande programmen är högst relevant då elevernas betyg bl.a. är avgörande för antagningen till högskolan. Även elevernas betyg från de yrkesförberedande programmen är naturligtvis mycket viktiga men även i vilken utsträckning eleverna erhåller arbete är en viktig indikator på utbildningens kvalitet. Detta mått får en ökad relevans när de yrkesförberedande programmen i GY 2011 blir yrkesprogram med en tydligare målsättning att eleverna ska få en utbildning som gör att de blir anställningsbara. Hur en sådan indikator ska tas fram och redovisas bör utredas.

Skolornas prioriterade åtgärder för utveckling

En sammanfattning av de prioriterade åtgärder för utveckling skolorna beskriver i sina kvalitetsredovisningar under läroplansområdena Kunskap och lärande/Bedömning och betyg visar på ett fortsatt arbete med likvärdig bedömning vid betygssättning, gemensam kursutvärdering, utveckling av arbetssätt och arbetsformer genom arbetslagen, förbättrad kommunikation med eleverna om deras kunskapsutveckling genom mentorskapet och utvecklingssamtalen. Arbetet med elever i behov av särskilt stöd prioriteras av ett antal skolor. Många skolor beskriver även ökad användning av IT och verktyget Fronter som ett medel för en förbättrad kommunikation med eleverna. Många skolor beskriver även en ökad ambitionsnivå när det gäller ökad måluppfyllelse avseende indikatorer som färre IV, betyg i alla kurser och fler elever med högskolebehörighet.

Under läroplansområdena Normer och Värden/Ansvar och Inflytande beskrivs fortsatt arbete med värdegrundsfrågor, bemötande- och elevinflytandefrågor och arbete för att minska frånvaron.

Under läroplansområdet Samverkan prioriteras ökade internationella kontakter, ökad samverkan med högskola/universitet och med avnämarna för yrkesutbildningen.

Skolorna beskriver att de prioriterade åtgärderna ska genomföras i samklang med implementeringen av Gy 2011 och därmed få ytterligare momentum.

Sammanfattande bedömning

Skolornas Kvalitetsredovisningar

Skolornas kvalitetsredovisningar för läsåret 2009/2010 följer strukturellt och innehållsmässigt intentionerna med ILS på ett avsevärt bättre sätt jämfört med läsåret 2008/2010. De brister som fortfarande finns avseende en del skolor rör huvudsakligen analysen av skolans resultat och därmed grunden för skolans

prioriterade åtgärder. Fler skolor arbetar med processerna på program/arbetslagsnivå vilket även redovisas i kvalitetsredovisning och arbetsplan.

Kunskap och Lärande/Bedömning och betyg

Årsmålen avseende olika betygsindikatorer nåddes inte riktigt. Avvikelseerna varierar mellan 1 och 3 procentenheter med undantag av det nationella provet i matematik A där avvikelsen var 9 procentenheter. I jämförelse med 2009 är utfallen 2010 i huvudsak desamma eller något högre med undantag av matematik A där resultatet 2010 var 5 procentenheter lägre än 2009.

En särskild granskning av förhållandet mellan de nationella proven i engelska A, matematik A och Svenska B och de betyg samma elevgrupp fick på dessa kurser visar att när det gäller engelska A och svenska B fick genomsnittligt något fler elever minst G i kursbetyget än på de nationella proven. När det gäller matematik A däremot fick väsentligt fler elever genomsnittligt minst G i kursbetyget än på det nationella provet. På skolnivå var skillnaden stor för ca hälften av skolorna.

Spridningen mellan skolorna avseende andelen av eleverna som fick slutbetyg och som även fick grundläggande högskolebehörighet är avsevärt mindre än om man jämför det antal elever som började vid en skola tre år tidigare och det antal elever som tre år senare vid skolan erhöll grundläggande högskolebehörighet. Andelen av det antal som är kvar efter tre år vid de skolor som tappat flest elever varierar mellan 50 och 80 procent och andelen som fick grundläggande högskolebehörighet av dessa vid samma skolor varierar mellan 35 och 56 procent.

Andelen elever som fick minst G i alla kurser i slutbetyget varierar kraftigt mellan skolorna, från knappt 40 procent till knappt 90 procent. Den genomsnittliga betygspoängen ökade något, från 15,1 till 15,3. Även här är variationerna mellan skolorna stora. Variationerna mellan de olika yrkesförberedande programmen är stora och även variationerna mellan samma högskoleförberedande program vid olika skolor är stora. Sambandet mellan dessa variationer och vilka grundskolebetyg eleverna på respektive program och respektive skola hade är stark. En skola som i sitt utbud har yrkesprogram med låga intagningspoäng i kombination med högskoleförberedande program som även de rekryterar elever med låga grundskolebetyg har helt andra förutsättningar för maximal måluppfyllelse än en skola med enbart högskoleförberedande program som rekryterar elever med höga betyg från grundskolan. Detta är en grundläggande faktor till varför resultaten mellan stadens olika skolor är så differentierade.

Normer och Värden/Ansvar och inflytande

Årsmålen avseende elevernas uppfattning om "Arbetsro på lektionerna" och "jag känner mig trygg på lektionerna" överskreds med 3 respektive 2 procentenheter. Jämfört med 2009 ökade de positiva svaren med 13, respektive 12 procentenheter. 2009 var den förstnämnda indikatorn formulerad; "Lugn och arbetsro i skolan" varför resultaten mellan 2009 och 2010 inte är fullt jämförbara. Att fler elever angav positiva svar angående "lugn och ro på lektionerna" än angående "lugn och ro i skolan" kan tolkas som om att eleverna är mer missnöjda i den del som inte efterfrågades 2010, d.v.s. situationen ute på skolan i korridorer, uppehållsrum och andra utrymmen.

Även frågan om lärarna informerat eleverna om vad som krävs för att uppnå de olika betygen var annorlunda formulerad 2009. Då löd frågan; "hur skolan informerat om vad man ska kunna och hur man ligger till, d.v.s. här ställs två frågor; vad man ska kunna för de olika betygsstegen och hur man ligger till i ämnena. 2010 ställdes bara den första frågan. Den ökande positiva svarsfrekvensen 2010 kan tolkas som att eleverna är mer nöjda med hur de informeras om kraven för de olika betygsstegen än om hur de ligger till i ämnena.

Variationerna mellan skolorna är mindre avseende trygghet i skolan än lugn och ro på lektionerna. Den förstnämnda indikatorn varierar mellan 81 och 100 procent den andra mellan 36 och 97 procent.

Den anmälda frånvaron var 6,9 %, den ogiltiga 7,3 % och den totala 14,2 %. Årsmålet 5 procent ogiltig frånvaro nåddes alltså inte. Den anmälda frånvaron har trots att skolorna lagt ned mycket arbete på att minska frånvaron legat relativt konstant under de tre senaste åren. Den ogiltiga frånvaron har ökat något och den totala frånvaron är oförändrad mellan 2009 och 2010 Variationen mellan skolorna är stor, från 7,9 till 42 procent. 11 skolor har lyckats sänka sin frånvaro medan för 6 andra skolor har frånvaron ökat. Sammantaget tar ökningarna och minskningarna ut varandra på stadsnivå.

Studieavbrotten har minskat något jämfört med 2009. Variationen mellan skolorna är stor. Den procentuella andelen avbrott för respektive gymnasieskola varierar mellan någon procent och ca 13 procent. De vanligaste av de kända orsakerna till avbrott är inget intresse för programmet, skolbyte, trivs inte, för stor frånvaro och flytt.

Måluppfyllelse och socioekonomiska bakgrundsfaktorer

Föräldrarnas utbildningsnivå, inkomst och andel med utländsk bakgrund skiljer sig åt mellan skolorna och dessa variabler samvarierar dessutom. Utifrån värdena på dessa variabler beskriver skolorna en kurva från skolor med låg andel lågutbildade föräldrar, låg andel föräldrar med låg inkomst och låg andel föräldrar med utländsk bakgrund till i andra ändan skolor med hög andel föräldrar med låg utbildning, låg inkomst och andel med utländsk bakgrund. Det finns en stark korrelation mellan dessa faktorer, elevernas grundskolebetyg och vilka gymnasieskolor och program eleverna kommer in på och vilka gymnasiebetyg eleverna får. Sambandet är dock inte entydigt. Det finns skolor som uppnår ett bättre betygsresultat än förväntat utifrån dessa samband och det finns skolor som uppnår ett sämre resultat än förväntat. Sambandet är starkare när det gäller betygsresultat än när det gäller elevers uppfattning om bl.a. studiero och lärarnas kommunikation med eleverna.

Stadens skolor har således helt olika förutsättningar att nå maximal måluppfyllelse, d.v.s. 100 procent, när det gäller indikatorer som olika betygsutfall. Vissa skolor har denna reella möjlighet, och når också sådana resultat, medan andra skolor, utifrån de förutsättningar som råder där, inte har någon sådan realistisk möjlighet. Däremot har dessa sistnämnda skolor en reell möjlighet och skyldighet att bidra till ett största möjliga "added value" för sina elever. När det gäller bl.a. hög trygghet, studiero, låg frånvaro, bra bemötande och kommunikation från lärarnas sida etc., faktorer som möjliggör en positiv kunskapsutveckling hos eleverna, måste strävan och resultatet vara en hundra procentig måluppfyllelse hos alla skolor.

Åtgärder för utveckling

Under 2011 kommer utvecklingsarbetet att domineras av implementeringen/genomförandet av dels en ny ledningsorganisation för stadens gymnasieskolor, dels fortsatt implementering och genomförande av Gy 2001. Genom den nya ledningsorganisationen skapas förutsättningar för att rektor kan fungera som pedagogisk ledare vilket ökar förutsättningarna för att syftena med gymnasiereformen kan uppnås. Ett av reformens syften är bättre sammanhållna gymnasieutbildningar kring respektive programs examensmål vilket fordrar en hög grad av samverkan mellan och inom de arbetslag som ansvarar för elevernas utbildning. Genom den nya ledningsorganisationen skapas förutsättningar för att denna samverkan under rektors pedagogiska ledning kan utformas på ett mer effektivt sätt. De åtgärder för utveckling som beskrivs nedan ska ske i samklang med och få kraft av detta övergripande utvecklingsarbete. Insatserna från

förvaltningens sida ska inriktas mot de områden/skolor där utvecklingsbehovet är störst.

Ledning och styrning

Den nya ledningsorganisationen implementeras genom kompetensutveckling av ledningsgrupper, inklusive arbetslagsledare enligt pilotmodellen. Gymnasieområdescheferna erhåller tydliga uppdrag avseende välskötthet, stabil ekonomi, ökad måluppfyllelse för eleverna och insatser för elever i behov av särskilt stöd.

Ett nytt skattningsverktyg avseende välskötthet ska tas fram och ett omarbetat underlag för utvecklingsdialogerna ska utarbetas. Gemensamma kriterier/indikatorer för en välskött skola och ett instrument för självskattnings ska vara delar i ett nytt sådant underlag.

Varje skola ska ta fram en strategisk plan/affärsplan.

Gymnasiechefens uppföljnings- och utvecklingsdialoger med gymnasieområdena/skolorna utifrån detta uppdrag och ett nytt skattningsverktyg för en välskött skola utgör den strategiskt viktigaste lednings-/styrningsfunktionen av gymnasieverksamheten.

Uppföljning/Utvärdering

Gymnasieundersökningen ska genomföras årligen och koordineras med KSL-enkäten. För alla indikatorer ska det vara möjligt att se könsskillnader i utfallen. Särskilda indikatorer för introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan ska tas fram med syfte att på ett bättre sätt kunna följa upp måluppfyllelsen för dessa verksamheter. Skillnaden mellan resultaten på de nationella proven i engelska, svenska och matematik och vilka betyg i respektive kurs eleverna får ska tydliggöras fullt ut genom att samma elevgrupp jämförs under hela läsåret. En mall för gemensam kursutvärdering ska tas fram med syfte att dessa utvärderingar ska vara tydliga och jämförbara i samband med skolornas kvalitetsredovisningar.

Gy 2011/pedagogisk utveckling

Fortsatt implementering genom seminarier under våren. Nätverksbyggande för utveckling av ämnes-/kursinnehåll i enlighet med examensmålen. Fortsatt arbete med likvärdig betygssättning enligt den nya betygsskalan och de nya betygskriterierna. Särskild satsning på matematik, bl.a. utifrån diskrepansen mellan det nationella provet och vilka betyg eleverna får. Fortsatt utveckling av

introduktionsprogrammen, lärlingsutbildningen, programråden, entreprenöriellt lärande, avnämarsamverkan och internationella kontakter.

Fortsatt deltagande i Lärarlyftet som övergår till kompletteringsutbildning utifrån nya lärarbehörighetskrav. En särskild kartläggning ska genomföras om hur skolorna organiserar det pedagogiska arbetet, ytterligare några skolor ska pröva en ny arbetsorganisation. Fortsatt examination avseende PIM 1, 2 och 3 genom examinatorer på skolorna.

Gymnasiesärskolan

Förutsättningar

350 ungdomar gick i Stockholms stads gymnasiesärskola 2010. Gymnasiesärskolan finns vid Enskede Gårds gymnasium (Lindeparken), S:t Eriks gymnasium, Kista gymnasium och RH-gymnasiet i Skärholmen. Enstaka elever inom gymnasiesärskolan finns vid Bernadottegymnasiet och ESS-gymnasiet samt inom olika IV-program vid stadens gymnasieskolor.

Inom gymnasiesärskolan i staden finns Hotell- och restaurangprogrammet, Estetiska programmet, specialutformat program med medieinriktning, servering/barn/omvårdnad, miljö, individuellt program med yrkesträning och individuellt program med verksamhetsträning.

Tre av skolorna; Lindeparken, S:t Eriks och Kista gymnasium ingick i det s.k. pilotprojektet, vilket bl.a. innebär att verksamheten vid dessa gymnasiesärskolor leds av en rektor under en områdesrektor.

Gymnasieinspektörernas granskning av gymnasiesärskolan

Under hösten 2009 inspekterades samtliga gymnasiesärskolor i Stockholms stad, däribland alla stadens gymnasiesärskolor. Av rapporten framgår att målstyrningen av gymnasiesärskolan på kommunal nivå inte är tydlig varför det är svårt att följa upp verksamheten i gymnasiesärskolans kvalitetsredovisningar. I stadens samlade kvalitetsredovisning finns inga resultat, analyser eller förslag till åtgärder med. Rapporten menar att det inte finns någon uttalad organiserad central pedagogisk samordning av verksamheten inom gymnasiesärskolan i Stockholms stad. Under 2009 har ett samordningsansvar dock lagts på chefen för Gymnasieslussen och

fr.o.m. 2010 har ett särskilt råd för gymnasiesärskolan inrättats inom utbildningsförvaltningen vilket leds av chefen för Gymnasieslussen.

Under 2010 har även utbildningar avseende gymnasiesärskolans uppdrag och organisation för samtliga skolledare inom gymnasieskolan genomförts. Planering pågår även för att erbjuda fler nationella program och arbetet med gemensamma kravnivåer fortsätter för att utveckla kunskapsbedömning och kunskapsuppföljning.

Tre av gymnasiesärskolorna ingår i det s.k. pilotprojektet. Inspektörerna anser att deltagandet bidragit till att närmandet mellan gymnasiesärskolan och gymnasieskolan underlättats av att rektors uppdrag och ansvar för gymnasiesärskolverksamheten har förtydligats. Rektors pedagogiska uppdrag har tydliggjorts inom pilotprojektet, vilket även personalen anser.

Generellt sett bör gymnasiesärskolan stärka sitt kvalitetsarbete och i högre grad ta fram och sammanställa sina resultat samt ta fram mål på basis av en gemensam analys av de samlade resultaten. Ett visst utvärderingsarbete förekommer på gymnasiesärskolorna men ofta sker det inte systematiskt och redovisas inte samlat för elever och personal. En samlad analys av respektive skolas kunskapsresultat förekommer nästan aldrig på skolorna. Kvalitetsredovisningarna är mer av verksamhetsberättelser.

Gymnasieinspektörerna bedömer att personalen är mycket engagerad och kunnig. Kunskapsuppdraget för gymnasiesärskolan behöver stärkas. Även denna skolform ska vara målstyrd, tydliga kursplanemål ska finnas för varje kurs som ska betygssättas. Det finns även goda exempel med tydlig planering, regelbundna betygsliknande omdömen och betygssättning när kursen är avslutad. Kurser sträcker sig ofta över de fyra åren och betygs- sätts i sådana fall i sista årskursen. I vissa skolor får eleverna betygsliknande omdömen kontinuerligt, i andra kan det dröja till sista året innan eleven får ett besked om betygsläget. Det finns många goda exempel på individuella studieplaner inom gymnasiesärskolan och så gott som varje skola följer upp dessa varje termin. De flesta skolorna har åtgärdsprogram men de utformas ofta endast i de fall skolan vill begära extra ekonomiska resurser.

Betyg och bedömning är ett utvecklingsområde inom gymnasiesärskolan. Många av skolorna har dock påbörjat ett arbete för att höja kompetensen inom området betygssättning och bedömning. Betyg och bedömning borde lyftas fram tydligare i

resultaten i skolorna kvalitetsredovisningar för att därmed kunna tydliggöra utfallet av gymnasiesärskolans pedagogiska uppdrag.

Av gymnasiesärskolorna arbetar flera målmedvetet med att förbereda eleverna för vuxenlivet och satsar mycket kraft på bra APU-platser och gör regelbundna besök på arbetsplatserna. Andra skolor satsar mindre på detta och brister när det gäller kontakten med de olika arbetsplatserna.

Eleverna trivs och känner sig trygga i gymnasiesärskolan enligt Stockholms stads skolundersökning för 2009. På så gott som alla skolor bedrivs ett bra organiserat arbete med att skapa god stämning och arbetsro.

Planer mot diskriminering och kränkande behandling finns på alla gymnasiesärskolor, de är dock i olika utsträckning kända av eleverna. De flesta skolor involverar inte heller eleverna med att ta fram dessa planer. Det förebyggande arbetet är mindre utvecklat och beskrivet i skolornas planer. Gymnasiesärskolan ingår oftast i den större skolans plan vilket gör att situationen för gymnasiesärskolans elever inte beskrivs.

Skolinspektörerna föreslår följande utvecklingsområden för gymnasiesärskolan:

- Utbildningsförvaltningen bör intensifiera arbetet med att säkerställa att utbildningen på de olika gymnasiesärskolorna är likvärdig, både när det gäller inom och mellan de olika enheterna.
- Gymnasiesärskolans kunskapsuppdrag bör förtydligas och personalen bör få en omfattande kompetensutveckling i dessa frågor, såväl inom som tillsammans med de olika gymnasiesärskolorna.
- Idag finns det ingen heltäckande bild av hur gymnasiesärskolan lyckas med sitt uppdrag eftersom det saknas indikatorer och relevanta kvalitetsmått för gymnasiesärskolan. Utbildningsförvaltningen bör inleda ett arbete med att ta fram sådana kvalitetsindikatorer.
- Staden bör utarbeta en plan för hur arbetet med integrering av elever inom gymnasiesärskolan ska gå till.
- Organisation för ansvar gällande samordning, utveckling, programutbud och pedagogiskt stöd bör klargöras.
- Arbetet med betygssättning i gymnasiesärskolan bör intensifieras, bl.a. utarbetande av gemensamma kravnivåer för betygen inom gymnasiesärskolan.
- Erfarenhetsutbyte mellan gymnasiesärskolorna bör ske för att säkerställa att gymnasiesärskolans uppgift att förbereda ungdomarna för vuxenlivet prioriteras.
- Det bör upprättas en plan på varje skola för hur närmandet mellan

gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska gå till.

Gymnasiesärskolornas kvalitetsredovisningar

Samtliga enheter; Lindeparken, S:t Erik, Kista och Stockholms RH-gymnasium har lämnat in kvalitetsredovisning för 2010. Med undantag av de indikatorer som inte är helt tillämpliga för gymnasiesärskolan följer kvalitetsredovisningarna i stort de anvisningar som styr hur redovisningen ska ske i ILS.

Kvalitetsredovisningen av gymnasiesärskolan här skiljer sig från kvalitetsredovisningen av gymnasieskolan i del 1 genom att respektive skolas kvalitetsredovisning och gymnasieinspektörernas rapport avseende skolan redovisas skola för skola.

Enskede Gårds gymnasium/ Lindeparken

Gymnasieinspektörernas rapport

Sedan inspektionen 2004 har skolan arbetat hårt på att förstärka den pedagogiska verksamheten, ”att gå från vård till skola”.

Skolan inspekterades även 2007 av Skolverket. De fann brister avseende likabehandlingsplanen, hur slutbetyg utfärdades och att skolan behövde förbättra sitt kvalitetsarbete. Enligt stadens inspektörer är de två förstnämnda bristerna åtgärdade, medan kursutvärderingar kvarstår som ett utvecklingsområde. Lärarna utvärderar kurserna muntligt men endast undantagsvis görs skriftliga kursutvärderingar.

Skolan har en bra kvalitetsredovisning med en tydlig arbetsplan. Arbetslagen gör egna arbetsplaner, dessa är dock begränsade till att beskriva arbetssätt och i begränsad omfattning formuleras kunskapsmål. Det sker ingen systematisk uppföljning av elevernas sysselsättningssituation efter gymnasiesärskolan.

Rektor har fått mer tid för det pedagogiska ledningsarbetet och är mycket synlig i verksamheten. Ett begränsat ledarskap utövas dock av rektor när det gäller uppföljning av lärares ledarskap i klassrummet.

Eleverna trivs och känner sig trygga vid Lindeparken. Enligt eleverna finns det få eller inga problem med mobbing eller annan diskriminerande behandling på skolan.

Skolan har börjat ett arbete med en tydligare kunskapsinriktning där betygssättning ska ingå som en naturlig del. Det är svårt att följa upp i viken grad eleverna når kunskapsmålen då alla kurser är utlagda under 4 år och betyg sätts först år 4. För varje elev görs det en individuell utvecklingsplan vilken följs upp vid utvecklingssamtal varje termin. Enligt lärarna får eleverna muntlig information om hur de ligger till och eleverna menar att de får en god återkoppling från lärarna. Diskussioner bland lärarna om likvärdig bedömning och betygssättning förekommer sällan vid skolan och inte heller sker samverkan mellan gymnasiesärskolor i dessa frågor.

Åtgärdsprogram finns för elever med särskilda stödbehov, utformningen av dessa åtgärdsprogram utgör ett utvecklingsområde på skolan.

Skolans kvalitetsredovisning

Under läroplansområdena Kunskap och lärande/Bedömning och betyg återfinns åtagandet ”Vi utgår från varje elevs förmåga. Särskilt stöd ges”. Här beskrivs att alla elever har en individuell utvecklingsplan som finns tillgänglig på Fronter. Elever i behov av särskilt stöd identifieras och åtgärdsplaner för dess upprättas. Här beskrivs även att 45 % av eleverna på det nationella programmet har fått arbete genom LSS, 12 % på den öppna arbetsmarknaden, 35 % är arbetssökande och 6 % fortsätter studera. Bristen på uppföljning var något inspektörerna kritiserade i sin rapport något som skolan nu åtgärdat. Ingenting nämns under läroplansområdena om elevernas studieresultat, varken när det gäller betyg eller andra resultat.

Under läroplansområdena Normer och värden, Utveckling och lärande samt Ansvar och inflytande beskrivs, ofta på ett fylligt sätt, bl.a. värdegrundsarbetet, arbetsmiljön, många olika aktiviteter för social samvaro och olika kulturaktiviteter. Inte heller här återfinns, på en konkret nivå, något om elevernas kunskapsutveckling eller kunskapsresultat.

Under rubriken Samverkan beskrivs även samverkan genom träffar med samtliga lärare inom gymnasiesärskolan i staden kring kunskap och bedömning.

Den sammanfattande analysen beskriver snarare skolans ambitioner eller vision, den utgör inte en analys av skolans resultat.

De prioriterade åtgärderna utgår från gymnasieinspektörernas rapport och tar bl.a. upp arbetslaget som bas i allt arbete, konkretisering av kunskapsmål, kursutvärderingar, kärnämnesundervisningen, betygssamtal, samarbetet

mellan Enskede gård och Lindeparken, uppföljningen av APU'n och elevernas sysselsättning efter gymnasiesärskolan.

Inspektörernas kritik avseende bristen på redogörelse för elevernas kunskapsutveckling och skolans resultat har ännu inte fått genomslag i skolans kvalitetsredovisning.

S:t Eriks gymnasium

Gymnasieinspektörernas rapport

I den inspektion som genomfördes 2004 kritiserades skolan dels för att individuella utvecklingsplaner inte alltid upprättades och att de individuella utvecklingsplaner som fanns mer handlade om elevens allmänna och sociala utveckling än om åtgärder för elevens kunskapsutveckling. Inspektionen 2009 visar att alla elever nu har dessa planer men att skolan inte säkerställer att alla elever får den garanterade undervisningstiden i alla kurser. Inom yrkesträningen fick alla elever 2004 automatiskt Godkänd i alla kurser vilket bryter mot regelverket. Arbetet med utveckling av betygssättningen har nu kommit igång men bör fortfarande intensifieras och vidareutvecklas.

Skolverkets inspektion 2006 angav som bristområde att skolans kvalitetsredovisning inte utformades i enlighet med regelverket. 2009 bedömde gymnasieinspektörerna att skolan påbörjat ett utvecklingsarbete som kan vidareutvecklas. Skolverket påpekade även rektors pedagogiska ledningsansvar som ett förbättringsområde. Även här har positiva förändringar nu skett i samband med den nya ledningsorganisationen i pilotprojektet.

Varje arbetslag utvärderar sin verksamhet men systematiken i skolans kvalitetsarbete behöver stärkas, bl.a. finns det ingen policy för hur lärarnas kursutvärderingar ska ske utan det är upp till den enskilde läraren.

Kvalitetsredovisningen bör ha en tydligare koppling till de nationella mål som är formulerade i läroplanen för skolformen. Det finns ingen arbetsplan för gymnasiesärskolan vid skolan. Skolan sammanställer och redovisar inte elevernas betygsresultat och någon betygssammanställning skickas inte heller ut från förvaltningen till gymnasiesärskolorna.

Personalen uppfattar att rektor lyfter fram den pedagogiska utvecklingen och ofta är synlig på skolan. Enligt inspektörerna är dock det pedagogiska ledarskapet i

bemärkelsen coacha och följas upp lärarnas ledarskap i klassrummet eftersatt, medarbetarsamtal med alla lärare genomfördes inte under det senaste året.

Skolan har under de senaste åren haft ett ökat fokus på kunskapsuppdraget och mindre på omsorgsuppdraget. Eleverna möts dock inte alltid av tillräckligt höga förväntningar från lärarna. Undervisningen inom yrkes- och verksamhetsutbildningen är i hög grad individualiserad och erbjuder eleverna utmaningar utifrån deras kunskapsnivå. Inspektörerna bedömer att undervisningen inte alltid är målstyrd utan tidsstyrd. Skolan bör ytterligare samordna lärares arbete med eleverna och få till stånd diskussioner om pedagogik och kunskap.

Skolan har medvetet arbetat med att klargöra och skilja på elevassistenternas respektive lärarnas roller. Lärarna upplever ändå att rollerna är otydliga och det saknas tid för att instruera elevassistenterna om vad de ska göra på lektionerna.

En del elever anser att de får en god information om sin kunskapsutveckling medan andra anser att de inte får det, betygen kommer som en överraskning. Det är enligt inspektörerna oklart hur bedömningen i kurserna sker, eftersom det är oklart när en kurs är slut. Nästan alla ämnen läses under 4 år och det finns ingen tydlig plan för uppföljning av när eleven har nått målen i de olika kurserna.

Diskussioner om likvärdighet i bedömning och betygssättning förekommer enligt inspektörerna inte inom gymnasiesärskolan på S:t Erik. En vanlig läraruppfattning är att betyg inom gymnasiesärskolan inte är särskilt viktiga vilket tyder på att den tidigare starka inriktningen på omsorg lever kvar i för hög utsträckning vid skolan. Alla elever som borde få APU får inte det i tillräcklig utsträckning, vissa elever kommer inte ut förrän under år 4 vilket inspektörerna bedömer vara för sent.

Skolans kvalitetsredovisning

En pedagogisk plattform för stöd till den enskilde läraren med syfte att säkerställa likvärdigheten för eleverna är under utveckling i samverkan mellan skolläda och arbetslag. Syftet är större öppenhet och samsyn kring pedagogiska frågor. Bl.a. planeras att lärarna ska besöka varandras lektioner. Ett system för uppföljning av elevernas studiesituation, som på ett bättre sätt ska stödja elevernas lärande, har arbetats fram. Man beskriver även att mentorerna fått tydligare riktlinjer för uppföljningsarbetet men skolan ser fortfarande olikheter i hur mentorsuppdraget utförs. Man beskriver även ett arbetssätt där läraren ska klargöra för eleven vad som krävs för ett visst betyg och vad eleven ska kunna för att uppnå det betyget och att läraren ska ha samtal med eleven om dennes kunskapsutveckling utifrån betygsgränserna. Det saknas dock i skolans

kvalitetsredovisning en beskrivning av resultatet av detta arbetssätt. Som för övriga gymnasiesärskolor saknas i kvalitetsredovisningen en konkret beskrivning av skolans resultat och i vilken grad eleverna når måluppfyllelsen avseende deras kunskapsutveckling.

Texterna under Normer och värden, Ansvar och inflytande och Samverkan beskriver många olika aktiviteter och deras resultat. Analysen är här tillfredsställande.

Skolan har även arbetet för att förbättra APU:n och kontakterna mellan skolan och arbetsplatserna. Man har även bättre kontroll på var eleverna tar vägen efter gymnasiesärskolan även om det inte explicit redovisas.

De prioriterade åtgärderna omfattar utveckling av en pedagogisk plattform, tydligare ansvarsfördelning, skapa administrativa rutiner som stöder elevernas lärande och ett särskilt fokus ska läggas på betyg och bedömning.

Även avseende S:t Erik har inspektörernas kritik avseende bristen på redogörelse för elevernas kunskapsutveckling och skolans resultat har ännu inte fått genomslag i skolans kvalitetsredovisning. Skolan är dock medveten om kritiken och arbetet med den pedagogiska plattformen är en aktivitet som svarar upp mot gymnasieinspektörernas kritik.

Kista gymnasium

Gymnasieinspektörernas rapport

Enligt en tidigare inspektörsrapport 2004 behövde skolan då förbättra kommunikationen avseende studieplanering och individuella utvecklingsplaner till elever och föräldrar. Enligt inspektionsrapporten hösten 2009 fungerar det väl nu.

Skolan inspekterades av Skolverket 2006 och fick då kritik för att det saknades arbetsplan och att skolans kvalitetsredovisning inte följde bestämmelserna samt att en likabehandlingsplan saknades. Enligt inspektörsrapporten 2009 är utformningen av skolans kvalitetsredovisning upprättade enligt bestämmelserna och det finns en arbetsplan och en likabehandlingsplan. Det saknas fortfarande en tydlig redovisning av resultat, måluppfyllelse och förbättringsförslag i förhållande till de nationella målen och skolan bör fortsätta utveckla sin dokumentation av kvalitetsarbetet.

Kista gymnasiesärskola har en god uppföljning av elevernas undervisningstid och det finns en plan för hur den är fördelad på olika ämnen och kurser under de 4 åren. Skolan gör sammanställningar av betygsresultat för sina elever i alla kurser vilket gymnasieinspektörerna bedömer som en styrka. 90 procent av eleverna får G eller VG på de kurser de läser. Betyg sätts direkt i alla kurser som avslutats och betygsliknande omdömen sätts varje termin i alla kurser. Varje vår får eleverna ett samlat betygsdokument med betyg på avslutade kurser och omdömen i de kurser som pågår. Skolan har kunniga och engagerade lärare som arbetar med temaarbeten över ämnesgränserna.

Lärarna är noga med att formulera konkreta mål för lärandet och de flesta lärare arbetar för att eleverna ska få inflytande över undervisningen. Skolan satsar på elevernas ”passion” som ett led i att stärka deras självkänsla. Eleverna har utvecklingssamtal med mentorerna varje termin.

Kista gymnasiesärskola har en god måluppfyllelse när det gäller arbetet med APU:n och skolan lägger ned mycket arbete på att finna bra platser för alla elever och följer upp verksamheten på elevernas arbetsplatser. Yrkesutbildningen skulle kunna förbättras ytterligare om kontakterna med arbetslivet genom programråd byggdes upp.

Det råder lugn och ro på skolan även om de vuxna har fullt upp med att hjälpa eleverna att hantera sina konflikter. Inspektörerna bedömer att detta arbete är framgångsrikt. Matsalssituationen är dock enligt eleverna inte tillfredsställande de anser det vara stökigt och bullerigt och att det är för lite personal.

Skolans kvalitetsredovisning

Trots att skolan får goda omdömen av gymnasieinspektörerna när det gäller betyg och bedömning och lärarnas kommunikation med eleverna redovisas inte skolans betygsutfall. Däremot beskrivs processerna kring elevernas lärande som t.ex. lärarnas kommunikation med eleverna i kunskapsprocessen. Även processerna inom läroplansområdena Normer och värden, Ansvar och inflytande samt Samverkan beskrivs arbetssätten relativt utförligt men resultaten och analysen av resultaten brister.

Stockholms gymnasiesärskola för rörelsehindrade, Skärholmens

Gymnasieinspektörernas rapport

Inga specifika kommentarer rörande gymnasiesärskolan vid Stockholms RH-gymnasium gjordes när gymnasieinspektörerna inspekterade skola 2004. Vid

Skolverkets inspektion 2007 bedömdes skolan i huvudsak ha god kvalitet. Rektors pedagogiska ledarskap, kvalitetsarbetet och betygssättningen angavs dock som utvecklingsområden för skolan.

I gymnasieinspektörernas rapport från deras inspektion hösten 2009 hade en ny rektor tillträtt sedan ett par månader och inlett ett arbete med att strukturera upp arbetet på hela skolan. Då fanns en kvalitetsredovisning och arbetsplan för verksamheten men personalen kände sig inte delaktig i kvalitetsarbetet. Enligt rapporten saknades en tydlig pedagogisk målsättning för skolan.

Enligt rapporten har verksamheten engagerade lärare och assistenter men det finns problem med dels gränsdragningen mellan vård/terapi och pedagogik och dels med att lärarna och assistenterna har olika uppdragsgivare och olika anställningsvillkor. Bl.a. deltar inte assistenterna i planeringen vilket gör det svårt att skapa enhetlighet runt undervisningen av eleverna. Det fanns ingen tydlig timplan varav det framgick vilka ämnen/kurser som ska ingå eller fördelningen av undervisningen mellan ämnen och år. Det förelåg därmed också en oklarhet om i vilken mån eleverna når målen för utbildningen och i vilken mån återkoppling till eleverna om deras kunskapsutveckling sker.

Eleverna inom yrkesträningen på skolan uppgav att de trivdes bra. Mobbing och kränkande behandling var inget problem på skolan.

Skolans kvalitetsredovisning

I den sammanfattande analysen beskrivs som styrkor att skolan har en utbildad och erfaren personal med tillgång till specialpedagoger, speciallärare och ämnespedagoger, bl.a. är skolans mentorer utbildade specialpedagoger/speciallärare, att verksamheten är personaltät och saker i små arbetsgrupper där varje elev synliggörs.

Personalen arbetar fr.o.m. lå 2010/2011 i arbetslag och har erhållit uppdrag som utgår från den pedagogiska plattform som har utarbetats under våren 2010. Man bedömer att man kommit en god bit på väg när det gäller struktureringen av individuella studieplaner och åtgärdsprogram. Man bedömer att måluppfyllelsen bör öka bl.a. avseende bedömning och betygssättning, syfte och mål för yrkesträningen måste förtydligas och ett systematiserat kvalitetsarbete måste utvecklas.

Kvalitetsredovisningen visar att skolan tagit till sig gymnasieinspektörernas kritik och har inlett ett arbete med att komma till rätta med de svagheter skolan har.

Indikatorer för gymnasiesärskolan

Som beskrivits ovan saknas i stor utsträckning indikatorer avseende gymnasiesärskolans resultat. Det som finns är resultat från Stockholms stads skolundersökning 2009 och som redovisas i gymnasieinspektörsrapporten. Här redovisas andelen positiva svar på frågorna ”Hur nöjd är du med din skola?” och ”Lugn och arbetsro i klassen”.

Skola/Fråga	Lindeparken	Kista	S:t Erik	RH
Nöjd med skolan	74	74	77	85
Lugn och arbetsro i klassen	54	37	48	79

Tre av skolorna ligger runt ca 75 procent avseende indikatorn hur nöjda eleverna på det hela taget är med sin skola. RH ligger ca 10 procentenheter över detta. När det gäller lugn och arbetsro är värden lägre och där Kista uppvisar det lägsta värdet.

Sammanfattande bedömning

Gemensamt för alla de fyra gymnasiesärskolorna är att skolornas resultat i form av betygsutfall eller andra, utifrån gymnasiesärskolans förutsättningar, beskrivningar av i vilken grad eleverna når målen för utbildningen, saknas. Skolornas beskrivningar av arbetet i avseenden som trygghet och trivsel, utveckling av självkänslan och den personliga sociala utvecklingen dominerar kvalitetsredovisningarna och de ger en positiv bild av utvecklingen inom dessa områden. Enligt gymnasieinspektörernas rapport måste även kunskapsuppdraget för gymnasiesärskolan bli tydligt, även denna skolform ska vara målstyrd, ha tydliga kursplanemål för varje kurs som även ska betygs- alternativt omdömessättas. Betyg och bedömning är således ett viktigt utvecklingsområde för stadens gymnasiesärskolor.

Tre av gymnasiesärskolorna har varit en del av pilotprojektet vars syfte bl.a. är att ge ökade förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap. Inspektionen beskriver att detta i olika avseenden varit betydelsefullt för den pedagogiska ledningen och styrningen av gymnasiesärskolan. En ny ledningsorganisation för gymnasiesärskolan är av strategisk betydelse för en tydligare styrning av denna verksamhet i enlighet med skolans kunskapsuppdrag.

Åtgärder för utveckling

Gymnasiesärskolan ingår i den kommande nya ledningsorganisationen av stadens gymnasieskolor. Rektorerna för gymnasiesärskolorna har som ett särskilt uppdrag att förtydliga och utveckla kunskapsuppdraget inom gymnasiesärskolan.

En statlig reformering av gymnasiesärskolan utreds för närvarande och den s.k. Gysär 2013 införs sannolikt läsåret 2013/2014. Reformen syftar dels till en ökad inkludering av gymnasiesärskolan inom gymnasieskolan och dels till en breddning av gymnasiesärskolans utbud. En särskild projektledare kommer att i samverkan med gymnasiesärskolrådet arbeta med förberedelserna och implementeringen av reformen. Även detta arbete ska, som för gymnasieskolan, efter hand länkas samman med arbetet som redan startats med att utveckla de olika förbättringsområden som konstaterats inom gymnasiesärskolan.

En särskild uppgift är att utveckla skolornas kvalitetsredovisningar på ett sådant sätt att det av dem tydligt framgår i vilken mån respektive gymnasiesärskola når målen för utbildningen. Särskilda sådana indikatorer ska utarbetas för gymnasiesärskolan.

Bilaga 1

Skolförkortningar som används i kvalitetsredovisningen

BER	Bernadottegymnasiet
BLA	Blackebergs gymnasium
BRO	Bromma gymnasium
BRÄ	Brännkyrka gymnasium
ENÅ	Enskede Gårds gymnasium
ESS	ESS-gymnasiet
FAR	Farsta gymnasium
FRA	Frans Schartau gymnasium
GLO	Globala gymnasiet
HÖG	Högländsskolan
IBS	IB South
IVIK	IVIK-gymnasiet
KIS	Kista gymnasium
KHM	Kungsholmens gymnasium
KÄR	Kärrtorps gymnasium
NOR	Norra Real
RID	Riddarfjärdens gymnasium/Kungliga Svenska Balettskolan
RHG	RH-gymnasiet i Skärholmen
SAE	S:t Eriks gymnasium
SPÅ	Spånga gymnasium
HOT	Stockholms Hotell- och restaurangskola
SCEN	Scengymnasiet
STFG	Stockholms Transport- och Fordons gymnasium
SÖL	Södra Latin
ROSTEN	Ross Tensta gymnasium
THO	Thorildsplans gymnasium
ÖST	Östra Real